

ده رهینه ر: کومه له ی کوردستانی له ئیسیستوونا ژماره ی پینحه م گولان ۵۹۹۱

نه خوشییی کلامیدیا KLAMYDIA

ئو نه خوشییانه ی به هوی پیوهندی جنسیه وه ده گوئزینه وه. به شی دووهه م (۲)

نه خوشییی کلامیدیا، یه کیتک له و نه خوشییانه یه که به هوی پیوهندی جنسیه وه بلاو ده بیته وه. ئه کری بلین بهر بلاوترین نه خوشییی جنسیه له سوید. به پیی راپورتی دایره ی له شاعی گشتی له سوید، ۱۰ تا ۲۰% له وگه نجانه ی وا له سوید. ده ژین هه لگری میکروبی نه خوشییی کلامیدیا، هه ر به پیی ئه و راپورته: هه مو سالیک پتر له سه د هه زار که س دوچار ی نه خوشییی کلامیدیا ده بن

پروانه لاهه ری ۲۳

هه له بجه ی نه مر!

وا سالروژی یادی هه له بجه و چه کی کیمیای هاته وه، هیشتا ژان و سامی ئه و قه لاجۆ کردنه به کومه له ی خه لکی بیگوناھی هه له بجه و ده وروبه ری هه ر به جۆشه! هه له بشیاو ئه نفاله شوومه کان و له رووی زه وی رامالینی ئه و چه ندان هه زار گوند و شاروچکانه ی کوردستانی عیراق و پاشان وا تزیکه ی ئه وه نده ش له کوردستانی باکور و روژه لاتدا، یان به کارهینانی چه که کیمیایه کان له ده بیان گوند و ناوچه ی باشوری کوردستاندا. پینش و پاش هه له بجه ی ۱۶ ئاداری ۱۹۸۸ و یان به سه ر خه لکی شاری بانه و مه ریوان و سه رده شت و ناوچه کانی تردا، بۆ چه ندان جاره، هه موویان به ره می سیاست و کرده وه ی رژیمه شوقیه نیه دیکتاتوره کانی ده سه لاتدارن به سه ر کوردستاندا.

پروانه لاهه ری ۳۹

زه رته شت پیغه مبه ری گه وره ی ئاری

زه رته شت پیغه مبه ری گه وره ی ئاری و به شی زۆری هه مو نه ته وه کانی ایران بووه.

له ناو زانایاندا، ده رباره ی جیگای له دایک بوئی زه رته شت جۆراو جۆره، به شی زور له زانایان ئه لین له ئازهریاجانی جۆرئاوای ایران له دایک بووه، له روخی روبراری دارچی ئه رژینه ده ریاچه ی (چی چیت = ئورمی) وه هاتوته جیهانه وه. میژوی له دایک بوئی دیسان له لایه ن زانایانه وه جۆراو جۆره، هیندیک ۶ هه زار سال پ. ز. و، ۸ هه زار سال و هه ندیک چواروسی و دوو، هه زار سال داده نیین، به شیک زور له زانایان ۶۰۰ سالی پ. ز. داده نیین. له کانی فه رمان ره وای گه ستاسپ باوکی داریوش پادشای هه خامشی ئیه، ویشتاسپ له بلخ یان به کتیریا فه رمان ره وابوو.

پروانه لاهه ری ۳۱

بهريزان سه‌رۆك و نه‌ندامانی ته‌نجومه‌نی نه‌ته‌وه
به‌ه‌گرتووه‌كان

به‌ريزان نه‌ندامانی ته‌نجومه‌نی ئاسایشی جيهانی

به‌ريزان وه‌زاره‌تی ده‌ره‌وه‌ی ده‌وله‌تی سوید

زیکخراو و ده‌ستگا جيهانیه‌ی کان و رۆژنامه‌ی کان

ئیمه‌ی مآلو مندالی خیزانه‌ی کورده‌ی کانی به‌شه‌ی کانی
کورده‌ستانی داگیرکراو و دابه‌شکراو که‌له‌ی شاری
ئیسکلستوونه‌دا ته‌مرۆ خو‌مان بۆجه‌ژنی نه‌ورزی
نه‌ته‌وايه‌تیان سازدابوو، که‌له‌ده‌وری ناگری نه‌ورزی
نازادی بیکه‌وه‌ی کۆبووینه‌ته‌وه .

به‌لام هه‌موو خو‌شبو بیکه‌نینه‌ی وشادیسمان گۆرا
به‌داخ‌وخه‌میکی گه‌وره‌ی، که‌هه‌والی هێرشه‌ی
دیندانه‌ی ۳۵ هه‌زار سه‌ربازوله‌شکری
ده‌وله‌تی تورکیا بۆ ناو‌خاک‌وب، بۆ سه‌ر سه‌روه‌ری
نیشتهانی نازادکراوی کورده‌ستانی عیراق له‌ناوچه‌ی زاخۆ
بلا‌بووینه‌وه . ته‌وه‌شه‌ی کورده‌ستان که‌ ۳
ساله‌له‌ژیرچاود دابه‌ی، به‌لام ته‌مه‌هیرشه‌ی جانه‌وه‌ریه
که‌گه‌وره‌ترین پیشلکرده‌ی بۆ مافی مرۆف و گه‌لی
کورده‌ستانی باشور، ته‌مه‌هیرشه‌ی رژیمی دیکتاتوری
تورکیا له‌ته‌نجامی چاوپوشیکردنی ئیوه‌یه‌ له‌و کرداره
دیندانه‌ی به‌رامبه‌ر کورده‌ستان ده‌کریته‌.

په‌تر له‌هه‌زاران گوند و باژیر و یرانکراو
سه‌دان هه‌زار که‌س ئاواره‌ی کراو سه‌دان روشنیرو
نیشته‌نینه‌روه‌ر ترورکران . مافی مرو‌فو مافی مرو‌فی
کورده‌ستان و، مافی گه‌لی کورده‌ستان له‌لایه‌ن ئیوه‌وه
وه‌ک پیویست و یاساکانی بریار دراو جی به‌جی نه‌
کراوه‌ داواتان لێده‌که‌ین:

- ۱- هه‌رچی زۆر سو‌یای تورکیا ده‌ستدریزکار
ناچاربکه‌ن به‌کشانه‌وه‌له‌ کورده‌ستانی عیراق،
- ۲- سه‌هیلان ته‌نغالی له‌شکری تورکیا هه‌له‌بجه‌یه‌کی تر
و قه‌تلوعامیکی ترمان لێبکه‌ن .
- ۳- ده‌ستدریزکردنه‌ی که‌ی تورکیا مه‌حکوم ده‌که‌ین .
- ۴- دا‌وای چاره‌سه‌ری دیموکراتیانه‌و ره‌وای مافی
گه‌لی کورده‌ستان بکه‌ن.

کۆمه‌له‌ی کورده‌ستانی له‌ ئیسکلستوونه

کورده‌به‌شداره‌ی کانی ئاهه‌نگی نه‌وروز له‌ ئیسکلستوونه
۱۹۹۵-۳-۲۰

زه‌رده‌شت له‌ ته‌مه‌نی ۲۰ سالی دا که‌وته‌ خو‌ دورگرتن
له‌ خه‌لك و ۱۰ سالی برد. له‌ ته‌مه‌نی ۳۰ سالیده‌ وه‌حی بۆ
هاته‌خواره‌وه‌ بو به‌ پیغه‌مبه‌ر. ناوی ته‌مه‌ له‌ گاتادا به
ته‌سه‌په‌نیه‌یانه‌ ناو ته‌بریت. زه‌رته‌شت به‌ واته‌ =
رۆشنایی زێرین. له‌ خو‌راوا و له‌ جینگای خو‌ی
کاهنه‌کان که‌وته‌ دووبه‌ره‌ی کی دژی زه‌رته‌شت ته‌وانه‌ی
له‌ سه‌ر ئایینی زه‌رته‌شت نه‌بوون. ناچار کۆچی
کردوو به‌ بۆ لای گۆشتاسپ که‌ پادشایی باکتريا یان
بلخ بووه. ته‌وه‌ باوه‌ری پیکردوو چه‌ته‌ سه‌ر
ئایینه‌ که‌ی و به‌ نازادی توانیویه‌تی ئایینه‌ که‌
بلا‌وبکاته‌وه . ژنی زه‌رته‌شت ناوی هوی بووه‌ وه‌ ۳ کور
و ۳ کچی هه‌بووه .

زه‌رته‌شت بانگاوازی ئایینه‌ که‌ی خو‌ی به‌وه‌ کرد که
خوا به‌ک و تاك و ته‌نهایه‌. به‌ ناوی ئاهورامه‌زدا وه‌ واته‌
= دانای گه‌وره‌ی درسته‌ی که‌ر. نیشانه‌ی ده‌رونی
زه‌رته‌شتیان بریتیه‌ له‌ بیری باشه‌، گه‌ته‌ی باشه‌ و
کرده‌وه‌ی باشه‌. ته‌مه‌ سێ شته‌ پیروژه‌ له‌ لایه‌ن
زه‌رته‌شت یانه‌وه‌.

ته‌به‌ی زه‌رته‌شت په‌کان دژی بیری خراب گه‌ته‌ی
خراب و کرده‌وه‌ی خراب بن. له‌ ئایینی زه‌رده‌شتیا
چوار شته‌ زۆر پیروژن و نابی پیس بن. ئاگر، ئاو،
خاک و هه‌وا. خوا جینگای هه‌میشه‌ی نیه‌. بۆیه‌ له‌ کاتی
نوێژکردندا رو له‌ رۆنایی ته‌کریت. ئاگر، خو‌ر، مانگ
یان هه‌ر رۆناییه‌کی که‌.

ته‌هه‌ریمه‌ن واته‌ شه‌پتان خو‌ی شه‌ر و تاریکی و
خرابه‌یه‌. ئایینی زه‌رته‌شت دژی ته‌هه‌ریمه‌نه‌. له‌ ئایینی
زه‌رته‌شتیا به‌ باشی سه‌یری ژنی کردوو هه‌وايه‌شه‌ له
گه‌ل پیاودا. له‌ به‌ک ژنی زیاتر نابیت هه‌بیت.

قوربانی و خه‌لوه‌ کیشان له‌ ئایینی ته‌ودا نه‌ره‌وايه‌ مرۆف
به‌ کرده‌وه‌ی باشه‌ خو‌ی له‌ خوا زیك ته‌کاته‌وه‌، ته‌
وه‌ی ته‌یکه‌یت به‌ قوربانی وه‌ک "گا" به‌ره‌می پێ
ده‌ره‌ینه‌. هه‌موو چه‌یواناتیکی که‌ش به‌ره‌می باشتره‌
له‌وه‌ی که‌ بکری به‌ قوربانی.

ئاویستا به‌ واتا دانش و په‌ره‌ستن برتوکی پیروژی
زه‌رته‌شت په‌کانه‌ له‌ به‌شی جوراوجۆر کۆکراته‌وه‌. له
را‌ردوده‌ به‌ هۆی کاره‌سه‌ته‌وه‌ زۆری له‌ ناو چوو. له‌ کاتی
برانه‌ی لایه‌ری ۳۰

هه مینه به شی ئاویستا به له فرمانه ره وای شاپوری دووهم سالی (۶۱۰ - ۶۷۹ ز) له لایهن آذربههرا سپند (موبد، موبدات) ریکی خستوو.

سهگ له ئایینی زهرتهشت دا زور پیروژ بووه، چونکه پاساوانی مالانه پاساوانی هلهیه مهرومالات، یارمهتی دهری مروقه، بو راویشیارمهتی دهره، له هه موو حه یوانا تی که له پیشتره.

خرایترین و گه وره ترین گوناه له ئایینی زهرتهشت دا دروگردنه. زهرتهشت له ته مهنی ۷۷ سالیدا شهیدکرا له لالیهن پیاویکی تورانیه وه به ناوی تورراتو. شه وه که شه ربو له نیوان تورانی و شاگشتاسپ دا، زهرتهشت له گه له هه ندیک له موغه کان دا له ناگر دانیک دا بوون که شهیدکرا.

سه رچه وه کان

۱- جنتیم و سه ریلکه باشیم، اموزشهای

اینترنشنل موسیقی دکتر موجهر

منوجهریان.

۲- اصل و نسب و دین های ایرانیان

بناشان، تالیف عبدالعظیم رحمانی

۳- زهرتهشت فردیستا و حکومت-

مقدم جلال کهن اششانی

۴- اران از زهرتهشت تا قیام های

ارانی رضا اششانی

تافگه بککس

فرمانبهری گوشتاسپ دا که باوکی داریوش پادشایی هه خامه نشی به به فرمانی تهو له رووی پیستی ۱۲ هه زار گاهه به ناوی زیرین نوسراوه. له دوو جیگادا پارترزاو به کم له گه نجینه ای شپیکان له تازه ربایجان، دووهم له قه لای نیشت یان نیشتک به فارسی، جگه له م دوو به شهش به شیکی زوری ئایستا له نیوان (موبدان) و خه لک دا هه بووه، له هاتنی ته سکه ندهردا بو سه ر ئیران تهو به شهی له قه لاتی نیشتک بوو سوتنرا. له سالی ۲۲۰ پ.ز. نوسخه ی دووهم کوایه که وته دهست یونانیه کانه وه به فرمانی ته سکه ندهر گوژیانه سه ر زمانی یونانی، ئاویستا به ته لفابای ئارامی نوسراوه.

دیسان له هاتنی عاره ب دا بو سه ر ئیمپراتوریه تی ساسانی له سالی ۶۲۲ ز تا ۶۵۱ ز هه رچیان دهست که وت سووتانیان و که وته کوشتنی برینی پیاوه ئایینه کانی ئایینی زهرتهشت، زور له وانه هه له اتن و گه شتنه هیندستان.

ئاویستا بریتی به له ته ستیره ناسی، شیوه ی ئایینی، قانونی کومه لایه تی، پزشکی، گیاناسین و زور زانیاری که ی تهو سه رده مه. ئاویستا خاوه تی پینج به شه یان پینج پرتوک:

- ۱- یه سنا- ۷ به شه، ۲- یه شت، ۳- ویسپرد،
- ۴- وندیبرادیان دیودات، ۵- ورده ئاویستا. ته مانه هه ریه که ی به وردی باسی شتیک ته کات. له وانه ی سه روه که نوسراوه. ئاویستا گوایه پینج سه رده ی پ.ز. نووسراوه و کوکراوه ته وه. گاته به شیکی زور له یه سنا به، گاته = به واته سرود. ورده اویستا که پینج

Havin

Dinya germ bi.
 Percâ bicuk ên ewt nebin.
 wertê xurma bu.
 Musiyân dinav avên de paxwazê
 dilêtin.
 Sêx xafîr kû halê wî ruwê bî
 dinav avê de xwe di vaxê xwe
 de xwe paî da bî. FOTÊL xer
 li serê wî xirafê wî di hev
 de li dinyê difikîrî.
 Xî narwazê wê xê xafîr
 bîxê, belê cen xes dikarin wê
 wî bitin.

Gulan

و حەرام کردنی زور و چەك و كوشتار و وێرانکاری نێوان خۆ... مەرجی سەرکەوتن دابین دەکەن و ئەو پشتیوانیە جیهانیەشمان لە دەست دەرناکەن.

خەلکی کورد پێزانینی خۆی بۆ پارمەتی و پشتیوانی گەلان دەردەبرێت، لەوانەش هاوکاریەکانی خەلکی دلسوزی کۆمۆنی ئیسکستونا و سوید بە خۆپێشاندان و پارمەتی ناردن و ناره‌زایی چەندان جارە راگە یاندنیان بو هەله‌بجە و گەلی کوردستان.

بەرێزێتی یادی شەهیدانی سوور خەڵاتی رێگای رزگاری کورد و کوردستان.

بابی تارا

بۆ دوو جوانە مەرگی لاو

برادەرائی ئەوی زور کوشتن هەزار هەر لە دلیدا بو کەسێ بیت توله‌ی ئەو هەمو شەهید و لێقه‌وماو ئەنفالانە بسەنی، بە‌لی کوردستانی بە ئازادی دی، هیلاکی هیشتا دەرنه‌چوو له‌ ناکو له‌ پریکا دوو گول دوو لاوی خیر نه‌دیو دوو هونه‌رمه‌ند گیانیان له‌ دەست دا، هەزار و سوزان وا ئیوه‌ش چونه‌وه‌ بو لای شەهیدانی هەله‌بجە‌ی قاره‌مان بەم بونه‌یه‌وه‌ ماتەمینی خومان دەر ئەبرین بو ئەو دوو هونه‌رمه‌نده‌ هەزار و سوزانی جوانه‌مەرگ، ئیتر ناتان بینینه‌وه‌، بە‌لام دەنگه‌ زولاله‌ کەس سوزان و هونه‌ری شانوی هەردوکتان، هەتا هەتایه‌ له‌ بەر چاومان ئەمینی.

کومه‌له‌ کوردستانی له‌ ئیسکیستونا و گوڤاری نارارات

قه‌لاجۆ کردن و راودوونانی به‌ کومه‌لی، ده‌یان هەزار ژن و مندالان، له‌ هەر جاریکیاندا، وینه‌یه‌کی ناره‌وایی ده‌سه‌لاتداری ئەم ژیان و سه‌رده‌مه‌یه‌ له‌ ئاست گەلی کوردستان و مافه‌ سیاسیه‌ په‌واکافی.

تاوانی هەله‌بشییا و پیش و پاش ئەوه‌ش، به‌ره‌می شه‌ری درێژخایانی دوو رژێمه‌ دوژمن به‌ گەله‌که‌مان و، ئاکامی گەلێک ناتەواوی نێو بزوتنه‌وه‌ رزگاریخوایه‌ نه‌ته‌واتیه‌ که‌مانه‌... له‌ خۆبه‌ستنه‌وه‌ و باوه‌ر کردنی هیندیك په‌لو به‌شمان به‌ رژێمه‌ دوژمنه‌ زوردار و نادیموکراتیه‌کانی ده‌سه‌لاتدار به‌ سه‌ر کوردستاندا.

له‌ یادی هەله‌بشییا و لاپه‌ره‌کانی شه‌ره‌کانی «والفجر» یه‌ك هه‌تا ده‌دا، له‌ لایه‌ن لشکری شه‌ری رژێمی ئێران و هاوکاره‌کانیه‌وه‌... تا په‌لاماره‌ درندانه‌کانی تری رژێمی تورکیا و ئێران و عێراق بۆ سه‌رناوچه‌کان و ده‌ستکه‌وته‌کانی گەلی کوردستان... ئەو وانه‌ میژوییه‌ گرنگه‌مان بۆ تازه‌ ده‌کاته‌وه‌ که‌ دوژمنانی هەمیشه‌یی و دوور و نزیکي نه‌ته‌وه‌ و بزاقه‌ که‌مان، هەمیشه‌ له‌ گوشه‌ی به‌رژه‌وه‌ندی خۆیان‌وه‌ کاره‌کان به‌رێوه‌ ده‌بن... بۆیه‌ وانه‌ کەس یه‌ کیه‌تیان و یه‌ کیه‌تی په‌له‌کانی بزوتنه‌وه‌ رزگاریخوایه‌ که‌مان و هاوکاری کردنی نێوانیان و پشت نه‌به‌ستیان به‌ دوژمنان و رژێمه‌ داگیرکه‌ره‌کان

ئیه‌وه‌ به‌ خوشیه‌وه‌ به‌ یه‌ك گه‌یشتن، هەمیشه‌ ده‌متان به‌ پیکه‌نین و رووخوش تازه‌ خونچه‌ی کراوه‌ بون له‌ ولاتیکی ویران و هه‌زاریدا، به‌ خوشیه‌وه‌ دوا‌ی هیلاکی و ماندویه‌تی روتان کرده‌ ئەم ولاته‌ بو ئەوه‌ی بژین ئازاد بن، دورین له‌ هه‌ژاری و ناخوشی، دوینی رابورد و ترس و کوشتن و برین بآلی ره‌شی کیشا بو به‌ سه‌ر کوردستاندا، ئیوه‌ی نیشتمان په‌روه‌ر بیرتان له‌ ئازادی ئە کرده‌وه‌، بویه‌ چاکی ئازایه‌تی و مه‌ردایه‌تیتان لێ هه‌ل کردبو‌ی ترس له‌ مردن به‌رامبه‌ر به‌هیزترین رژیمی فاشی ئەجه‌نگان. ئیوه‌ نه‌مردن هاتنه‌ هه‌نده‌ران بو ئەوه‌ی بژین و سه‌ربه‌ست بن.

هه‌له‌بجە‌ شاره‌ کەس هه‌ژاری جوانه‌مەرگه‌، چه‌ند سالیك له‌مه‌وبه‌ر به‌ کیمیای ئاودرا، خزم و کەس و

به هجرت يه حياو کونسيرتي موسيقي ره سەنی کوردی

ئارارات: هونەری گۆرانی گوتن بۆ تۆچی دە گە یە نیت؟

به هجرت: به رای من هونەر شتی که له خۆیندا یه، مروف ههست به خۆی ده کات که نزیکه لینه وه و نه وهش بوو که وای له من کرد که هه ر له منالیه وه خۆشه ویستی یه کی زۆر گه وره م له دل دا بوو بۆ هونەرو کاره که م *

ئارارات: لیدانی نامیری ساز بۆ تۆچی ده گە یە نیت؟

به هجرت: ئه و که سه ی گۆرانی ده لیت، ئه یی توانی نامیریک لی بدات به رای من، سه باره ت به من سازم هه لێژارد چونکه له گه ل گۆرانی کوردی دا ریک ده که ویت و ئه و شتانه ی ده مه و ئی ده ری برم ، به سازه که م ده ری ده برم *

ئارارات: چی هانی دای که به کرمانجی گۆرانی ناماده بکه یه ت؟

به هجرت: پێویسته هونەر مه ند به هه موو دیالکتیکیک که له نیشتانه که یدا هه یه توانای گۆرانی ووتنی هه یی ، هونەر مه ند ئه یی کوردستانی بی ، گۆرانی (وه زۆ) بۆ

هونەر مه ندی هه لکه وتوو (به هجرت یه حیا) خاوه نی ده نگیک ی به سۆزه ، تابه ته ندیه کی لیه اتوانه ی هه یه له بواری گۆرانی کوردی ره سه ند دا ، توانای گۆرانی ووتنی هه یه به هه موو دیالکتیکه کانی زمانی کوردی سۆرانی ، کرمانجی ، زازایی ، هه ورامی) ، هونەر مه ند خه لکی کوردستانی باشوره و له ته مه تیک ی زۆر زوو وه خولیا ی هونەر و گۆرانی ووتن بووه ، کۆمه لانیکی زۆری لاوان وهونەر دۆستانی میلله ته که مانی بۆ خۆی راکیشاوه *

ئه وه بوو هونەر مه ند له سه ر خواستی هونەر دۆستان وهه ول و ته قه لای یه کیتی ی لاوانی کورد له سوید بانگه یشت کرا بۆ هه نده ران بۆ ئه وهش چه ند کونسیرتیکی موسیقی پیش که ش کرد له سوید ، ریکه وتی ۱۴-۱۰-۹۴ بۆ یه که م جار له شاره که مان کونسیرتی گیرا ، هونەر مه ندی لاو و ئیبه که ی (پنج که س بوون) کۆمه لێ گۆرانی خوه رگرتن بوو بۆ ناماده بوان **

له کاتی که دا هونەر مه ند میوانی شاره که مان بوو ، به هه لمان زانی که چاو پیکه وتنی له گه ل دا سازیکه یی ، به سوپاسه وه پرسیا زمان ئاراسته ی به رتێز کرد *

نمونه که به هاویه شی له گهل هونه رهنه مند (خالد ره شید) ئاماده مان کرد. وه چهنه گورانیه کی تریش وه کو (کوردستان گهر تو نه بی)، (خوین شیرین) • ئه مانه پردیکن بۆ په ره سه ندنی خو شه ویستی له نیوان دیالکتیکه کوردیه کان.

ئارات: ئامانجتان له کورته سه ردانه ی ههنه ران چی به؟

به ههت: ئیمه که وه ک تییک ئامانجتان په ره پی دانی هونه ری ره سه نی کوردی به، تا ئیستا چهنه کۆنسیرتیکان پیشکەش کردوووه هیوادارین که توانییتان شیوازیک له گورانی کوردیهان گه یاندی به هونه ردۆستانی گورانی ره سه نی کوردی. ئیمه قۆلی کارمان لی هه ل کردوووه سه ره رای هه موو قوربانیدانیک، ئاماده و به رده وام بوونی خو مان له به رچاو گرتوووه بۆ خزمهت کردنی هونه ری کوردی.

ئارات: هونه رهنه مند ئاواقی زۆره سه به رته به گورانی کوردی بۆت چ ئاواتیک ده گه نییت؟
به ههت: له هونه ری رۆژهه لات دا، زۆر وولات ههن ته نانهت جۆری ریته کان ده نووسنه وه به نوته ی موسیقی وه چهنه ها مامۆستای پیشکەوتوو یان هه به که له و قوتابخانه میلیه یانه دا بواری به ر فراوانیان بۆ ده ره خسی بۆفیر کردنی هونه رهنه منده لاهه کان، من هیوا

دارم که بایه خیکی زۆر بدریت یه ولایه نه، به لکو له دوا رۆژدا بیینه خاوه نی قوتابخانه یه ک که ئهم سامه کلتوریانه بگرێته خۆی. هه ره ها بایه خ بدریت به و کۆنسیرتیه موسیقی یانه ی که له وه ویتیش نه کراوون و پیویسته که یارمه تی زیاتر بدرین بۆ ئه وه ی ئیمهش وه ک گهلانی جیهان شانازی به کۆنسیرتیه کامانه وه بکه ین.

ئارات: له و گورانی بیژانه ی هه رده م له یادت؟
به ههت: مامۆستایان (تایه ر توفیق، عه لی مه ردان، حه سه ن زیره ک، مامه سیوه، سه ی عه لی ئه سفه ری کوردستانی، حه مه ی ماملی)

له کۆتای دا هیوا ی سه ر که وتن بۆ هونه رهنه ندی ده نگ خو ش (به

ههت یه حیا) ده خوازین، وه داواکاریین که له دوا رۆژیکی نزیک دا کاسیتی تازه ی ده ربچیت.

ئاماده کردنی م. تارا

یاری زانیك كورد

یاری زان مشیر قلاتی دانیشتی شاری ئیسکیستونه یه چهنه سالیك له مه و به ر روی له ههنه ران کردوووه یاریزانی ناو راو له وولات چالاکانه له بواره وه رزشی له قۆپی پی دا به ژ دار بووه و چهنه پله ی به رز و کاسه ی یه کهم و دووه می به ده ست هیناوه. سه ره رای ئهو گیروگرفتانه ی که رژیم به سه ر خه لکدا ده یه سپاند ئه وا بواری وه رزشیش وه ک و بواره کافی تر توشی سه ر کوت کردنی و دووا که وتن بووه. به لام دلۆسۆزانی وه رزش وه خزمهت گوزاری وه رزشه کاران هه ولیانداوه - هه ر وه ک کاک موشیر- له په ره وه ی به ره و پی شه وه به رن.

ناو براو له سالی ۱۹۶۸ دا هه لیژێرداوه بۆ یانه ی (ته ربیه) تا سالی ۱۹۷۰، له سالی دوايشدا له یانه ی هه ولیر یاری

کورتە هە وال

کۆمیتە ی گشتی فیدراسیۆنی کۆمەلە کوردستانیە کان لە سوید لە کۆبوونەوهی ۹۵/۱/۱۵ ی خۆیدا، بە گشتی دەنگ، بریار ی دا:

لە سەر رهوشی ئەو شەرە خۆ کۆژیە نارەوا ییە لە باشوری کوردستاندا لە نیوان لەشکری هەر دوو حزبه دەستەلاتدارە کە دا دره یژی هە ییە و هەر شە لە هەموو دەستگەوتە کانی نەتەوه کەمان دەکات وە بۆ دەر بریخی تورە یی و نارەزایی کوردە کانی سوید کە: فیدراسیۆن پە یوه ندی خۆی لە گەل ئەو دوو حزبه دا بچڕ پێشی هەتا شەرە کە کوتایی پیدە هینریت.

کە سەد مەخا بن و برار ی ئەو هەموو هەولو کوششانه ی کە لە ناو کوردستان و دەرەوه شدا کراون و دە کرین، هیشتا باری شەر و پیکدادانی چە کدارانە هاوشان لە گەل شەری راگە یاندانیاندا در یژە ی هە ییە. - بۆ رادیوی کوردی سەرتاسەری: لەم بوارە دا فیدراسیۆن گفتوگۆ ییە کی چە ند جارە ی لە گەل ئیدارە ی ناو ندی کاروباری رادیو و راگە یانداندا کردو، لە سەر پویست بوونی رادیویە کی سەرتاسەری بۆ کوردە کانی سوید قسە کراو کە بۆچ ئەو مافە ی کوردە کان پشتگۆ ی خراو.

لە وە لامدا ووتویانە: گەر بریار یك بد ریت کە نەتەوه ییە کی تریش بە زمانی خۆی لە ئایندە دا رادیوی بۆ بکریته وە لە سویددا، ئەو کوردە کان بە کەم کە س دە بن. بۆ یە فیدراسیۆن بریار ی داو کە در یژە بە خە بات کردنی خۆ یو و کۆمەلە کانی ئەندام بدات لەو بوارە دا، بەرە و دەستە یانی ئەو دەستگەوتە.

کۆمیتە ی پە نابه ران و ژمارە یە ک لە ئەندامانی کۆمیتە ی گشتی فیدراسیۆن، بۆ چە ندە مین جار دانوستاندن و گفتوگۆ یان لە گەل وە زیر و ئیدارە ی گشتی کاروباری پە نابه راندا کردو، راو بۆچوونی کۆمیتە و فیدراسیۆن لە سەر چۆنیە تی چارە سەر کردنی کیشە کانیان راگە یاندو، لە وانە:

- لە سەر کیشە ی بە رده وام بوونیان لە وەر گرتنە وه ی پاسپور تی سیاسی لەو کوردانە ی سەردانی کوردستانی باشور دە کە ن و دە گە رینە وه بۆ سوید. وە لامیان ئەو هە بوو کە: بە رده وام دە بن لە وەر گرتنە وه یاندا، تا ئەو کاتە ی بریار یکی تایبە تی رانە گە یە ندریت کە ئەو ناوچە ییە ی کوردستان لە ژیر

ئە کرد، پاشان چوو ه یانە ی هیرش کە لە و ئی دا چاوی کرایه وه و دەستی بە سیاست کرد، هەر ئەو هەش بوو پاش ماوه یە ک بە دەستی رژیمی بە عسی ئەم یانە ییە تیکدرا.

لە سالی ۱۹۷۴ دا لە هە لێژاردراوه ی یانە ی هە ولێر یاری ئە کرد وە لە هە مان کاتدا بە رر سیاری وەرزش بوو لە بنکە ی لاوان، وە هەر وە ها ئە ندای کۆمیتە ی بە رر سیاری تیبە میللیە کانی هە ولێر بوو، وە تیبی تایبە تی خۆ ی هە بوو، یە ناوی لادانی قە لات، پاشان خبیر کەری یانە ی کرێکاران و یانە ی هە ولێر هە لێژاردە ی لاوانی شارە کە بوو. بۆ ئەو مە بە ستە ش ئارارات چاویکە وتی لە گەل دا ساز کردووه:

ئارارات: کە ی دەستت بە یاری توپی پێ کردووه؟
مشیر: یە کە م جار دە ستم بە یاری توپی پێ کرد لە تیبی قە لات، پاشان لە قوتابخانە ی (ابن خلکان) یارییم ئە کرد کە توانیمان چوار جار کاسی یە کە م وەر بگرین لە سەر ئاستی هە موو قوتابخانە کانی شاری هە ولێر. هەر وە ها هە مو سالیك دیاری باشترین یاریزانی پێ بە خشاوه.
ئارارات: بێجگە لە توپی پێ هیچ چالاکیە کی کە ت هە بووه؟

مشیر: بە ئی یاری تر وە کو باسکیت وە توپی دە ستم کردووه. هەر وە ها هە مو سالیك لە فیس تیقای سالیانە دا بە ژداریم کردووه. بۆ نمونە لە راکردنی ۱۰۰ - ۲۰۰ مە تری و یە ک پاس پلە ی یە کە م هیناوه. بێجگە لە کاسی پالە واتی تیبی گۆرە یان.

ئارارات: ئایا هیچ بە ژداریت کردووه لە چالاکیە کانی دەرە وه ی وولات؟

مشیر: بە ئی لە گەل تیبی سبک کاری سوۆیتی و تیبی ئە ریتریا و تیبی لوبنان لە هە ولێر، یە کە م لە دەرە وه ی وولات لە سالی ۱۹۷۲ دا لە گەل تیبی، حە سە کە وە تیبی قامیشلی لە سوریا، هەر وە ها لە سالی ۱۹۷۷ لە گەل تیبی شام وە تیبی حە لە ب یاریم کردووه، وە لە سالی ۱۹۸۲ لە ئوردون، وە لە سالی ۱۹۸۵ لە یانە ی (رۆنە یی) یاریم کردووه کە لە پلە ی سبکە می سویددا یاری ئە کرد، لەو کاتە دا یاریم بە رامبەر یانە ی سعودی کردووه. پاش ئەو هە ر لە گەل تیبە کانی کوردیدا یاریم کردووه لە ستۆکھۆلم و ئیسکلیستونە دا. وە تیبستاش وە کو یار دە دەر ی فیر کە کار دە کام.

ئامادە کردنی ئارا

چالاکیه کانی کۆمه لهی کوردستانی له ئیسکلستوونا

پاش کۆنگره‌ی ده‌یه‌مینی کۆمه‌له‌ که له ۱۸ ۱۲ ۹۴
دا پێکهات و کۆمیته‌کانی: کارگیر و چاودێر و
رئیسۆری تازه‌هه‌لبژێردران. ئەم چالاکیانه‌ ئه‌نجام
دراون:

رۆژی ۲۷ ۱۲ ۹۴ سیمیناریک بۆ کوردی کانی
ئیسکلستوونا له‌ گه‌ل دکتۆر گولموراد مورادی که
مامۆستای زانکۆی هیده‌لبه‌ری له‌ هامبورگ- ئالمانیایه،
ساز کرا. دکتۆر زانیاریه‌ میژویه‌کانی له‌ مه‌ر کوردستان
و به‌ تایبته‌ له‌ سه‌ر ئەو به‌شیه‌ی میللته‌ی کوردمان که
به‌ علی‌اللاهی یان ئەه‌لی حه‌ق یان کاکه‌بی: ناسراون
و شتی هاوبه‌شیان له‌ گه‌ل میژوی زه‌رده‌شیه‌کان و
یه‌زیدیه‌کاندا راگه‌یاندا.

له‌ گه‌ل هه‌ردوو رۆژنامه‌ گه‌وره‌که‌ی کۆمونه‌دا:
(فۆلکته‌ وه‌ کوریره‌ن) چاوپێکه‌وتن و گفتوگۆی بۆ
ساز کرا و له‌ هه‌ردووکیاندا له‌ سه‌ر کیشه‌ی کوردستان
و هه‌ل و مه‌رجی ئیستای بزاقه‌که‌ی نووسینیان ب‌لاو
کرده‌وه.

له‌ ۳۰ ۱۲ ۹۴ کۆبونه‌وه‌یه‌ کیش بۆ دکتۆر و
کۆمه‌لیک له‌ لاوانی کۆمه‌له‌ و شار له‌ لایه‌ن لاوانه‌وه
ساز کرا.

چاودێری FN دایه‌ نه‌ك حكومه‌تی به‌غدا، وانا ده‌بی FN
و حكومه‌تی سوید قسه‌ی له‌سه‌ر بکه‌ن.

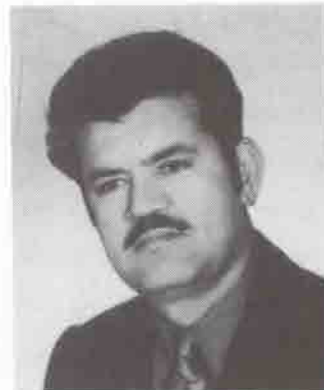
له‌سه‌ر ئەو پێکهاتنه‌ش، یه‌ كسه‌ر كۆمیته‌ی
په‌نابه‌ران سکالا و شكاتی دوو هاووولاتی له‌ ریگه‌ی
(Advokat) وه‌ خستوه‌ته‌ کار بو FN. پیویست وایه‌ که
که‌سانی تریش هه‌ر ئەو کاره‌ بکه‌ن و په‌یوه‌ندی به
کۆمیته‌وه‌ بکه‌ن.

- له‌سه‌ر فشاری پولیسی سوید بۆ ده‌رکردن و
گیرانه‌وه‌ی کورده‌کانی باکوری کوردستان بۆ تورکیا،
به‌و بیانوه‌ی که‌ ده‌توان له‌ شاره‌کانی تری ده‌ره‌وی
کوردستاندا، ژانیان دابین بکه‌ن و له‌ سوید وه‌ر
ناگیرین. کۆمیته‌ چه‌ندان به‌لگه‌ و زانیاری پێشکه‌ش
کردن که‌ له‌ پراکتیکدا ئەو کاره‌ ئاسان نیه‌ و مه‌ترسیه‌کی
گه‌وره‌ش له‌و بازاریانه‌ی تری تورکیادا بۆ سه‌ر که‌س
و خیزانه‌ کوردکان هه‌یه‌.

- له‌سه‌ر کیشه‌ی کورده‌ فه‌یلیکانیش...
گفتوگۆیه‌کی درێژیان له‌ گه‌لدا کراوه‌ و درێژه‌ی هه‌یه‌.
هیشتا له‌ لایه‌ن ئەوانه‌وه‌ باوه‌ر وایه‌ که‌ زۆریه‌ی ئەو
کورده‌ فه‌یلیانه‌ ده‌توان وه‌ك سالانی پیشوو له‌شاره‌کانی
ئیراندا ژیان دابین بکه‌ن نه‌ك له‌ سویددا بن. دیاره‌ ئەو
کاره‌ خه‌باتی زیاتری پێ ده‌ویت. بۆ چاره‌سه‌ کردنی.

- ئەوه‌ی جیگه‌ی دلخۆشیه‌، به‌شیک له‌و کوردانه‌ی
روژه‌ه‌لاتی کوردستان که‌ له‌ تورکیادا گیریان کړدبو و
مه‌ترسیشیان له‌سه‌ر بوو له‌ لایان FN وه‌ له‌و چه‌ند
روژانه‌ی رابردوودا وه‌رگیراون و خه‌ریکن بۆ ولاتی
ئه‌وروپایی وه‌رپیان ده‌خه‌ن.

- کیشه‌ی ئەو سه‌دان ژن و مندال و خیزانه‌ کوردو
ئاوارانه‌ی که‌ له‌ (تالین)دا زیندانی کرابوون و چه‌ند
مانگیکه‌ حالیان زور خراب بوو، ئەوا فنلندا بریای
وه‌رگرتنی هه‌موویانی داوه‌، که‌ بۆ موعاله‌جه‌ و حسانه‌وه
و خزمه‌ت کردنیان له‌ فنلندا بژین تا دووا بریاری FN
راده‌گه‌یه‌ ندرت.

زویه‌ری کۆمیته‌ی
په‌نابه‌ران له‌ هه‌ریمی ۵
محمد جوانزوی

جه ژنی ۸/ ئادار تان پیروز بیت!

سالروژی جه ژنی گشت ئافره تانی جیهان، له گشت ئافره تانی کوردستان و کومه له ی ئیسکیستونونهش پیروز بیت.

وهك هه مووسال، له م كۆمۆنه شدا، وهك گشت سوید، ریکخراوه سویده کافی ئافره تان و حزبه کان و حکومت، به هاوکاری ریکخراوه بیانیه کان پیکه وه، ئاههنگی ئهم روزه پیروزه ده گیرن و ریز له ماف و پایه و پله ی ئافره ت، دایکان، خوشکان، کچان و ژنان ده گرن.

ئافره ت که تیهوی کومه لی مروقیه تانی پیک دینی، به ئافره تی کوردستانیشه وه، له ئه نجامی خه باتو لیها تووی خویمان، به دریزایی سالانیکی دریزی ماسلانیکردنی جوراوجۆر دژ به کۆیلایه تی و دووا که وتووویی به شخوراویان ... وا ئه مرۆ جیگه و پایه یه کی شایسته ی خویمان له ژبانی خویمان و خیزانداری و مروقیه تیدا تا راده یهك له زور ولاتاندا وه ده ستهناوه.

یه کسانێ مافی ئافره ت و پیاو، وهك یاسایه کی رهوا و هاو چهرخ، که ئامانجی خه باتی سیاسی کومه لایه تی ئافره تانی جیهانه هیشا بۆ ئافره تی کوردستان و میللته ته گانی ئاسیا و ولاتانی ئیسلامی زوربان پیده وی تا پله ی شایسته ی خویمان پر بکه نه وه.

له کاتیکدا له Riksdag ی سوید و کابینه ی وهزاره تی ئه مجاره دا ئه وه مان به رچاو ده که ویت که ژماره ی به شداری ئافره تان زور له زیادیه. دوو سه روکی پارٹی سیاسی (پارٹی چه پ و پارٹی گه ل) یش ئیستا له ژنان، به خو شحالیوه کچیکی کورد (نالین باکسی) له ناو لیستی (S) هه لبژیردرا بو پارله مانی سوید.

ئهم رواله ته له ولاتانی ئه وروپاییدیه، به لام بیچه وانه ی ئه وهش خاتم له یلا زانا و هاوه له په رله مانیره گانی که ئه ندای پارله مانی تورکیا بوون، له بهر ئه وه ی داکوکی له کورد ده که ن، ده خزینینه زیندانه ره شه کافی تورکیاوه و به سه دان هه زار ژن و دایک و کچ و مندالانی

له ۲۸/۰۱/۹۵ دا جه ژنی سالروژی یادی کۆماری کوردستان له مه باد به شه و ئاههنگیکی خوش یاد کرایه وه، هونه رمه ندان موسته فا دادار، ئالان فه یلی، کامران زهنگه نه، له یلا فه ریتی و تپپی موسیقای ژیر ئاههنگه که یان رازانده وه. وتاری میوانی شه و ئاههنگ و یاده که کاک ئامیری قازی و وتاری ک.ک کۆمه له جیگه ی ره زامه ندی به شداری ئاههنگه که بوو. روزی ۲۶/۲/۹۵ دا کۆبوونه وه ی ئه ندامانی کۆمه له کرا.

له ۸ ئاداری دا به شداری کرا له روزی جه ژنی جیهانی ئافره تاندا. که له کۆمونی یسکیستونادا پیکه وه ئاههنگی هاوبه شی پیروز کردنی بۆ سازکرا بوو. یادی سالروژی هه له بچه و چه کی کیمیای به گیرانی سیمیناریک له لوکالی کۆمه له دا له لایه ن به ریز "باوکی تارا" وه له روزی ۱۹/۳/۹۵ دا بۆ خه لکی کوردی شاره که یاد کرایه.

ئاگرئ نه ورۆز به ئاههنگه وه له ۲۰/۳/۹۵ دا کرایه وه.

شه و ئاههنگی جه ژنی نه ورۆزی ته ته وه به تیان له

پارکه ن زوو دا له شه وی ۸/۴/۹۵ دا به به شداری هونه رمه ندان و کۆمه لانی خه لکی کوردستان و سوید .. پیروز کرا.

خویشاندانی کۆمه لانی خه لکی کوردستان و حزبه سیاسی سویدییه کان له ئیسکیستونادا دژ به سیاسه تی ده وله تی تورکیا و هیزشی له شکره که یان بۆ ناو خاکی کوردستانی باشوور له روزی ۲۵/۳/۹۵ دا له ستاتس تۆزیه ت دا جئ به جئ کرا.

کومیتە ی کارگێڕ
۹۵/۴/۲۴

به ریز مه سعود بارزانی و کۆمیتە ی ناوهندی پارێ
 دیمو کراتی کوردستانی یه کگرتوو
 به ریزمام جهلال تاله بانی و سه رکردایه تی یه کیه تی
 نیشانی کوردستان
 به ریزان سه رکردایه تی سیاسی به ره ی کوردستان
 به ریزان سه رکردایه تی ۱۷ و ۲۰ حزبه سیاسییه
 کوردستانییه کان

داوای تنازل بو یه کترو گیانی له خو بووردووتان
 لیده که یین • داواتان لیده که یین که له یه ک کاتدا له شکری
 یه کیه تی له هه ولیر بکشیته وه و ، هه ره له و کاته شدا
 له شکری پارێ بکشیته وه بو ۱۹۹۵ ناوچه کاتی پیشووی
 خو ی •

به ریزان سه رانی هه ردوو حزبی شه ره ناره واکه - لیان
 بیورن که پیتان رابگه یه نین ، گه رئیوه
 ده سته جی و بو یه رژه وه نندی گه وره ی نه ته وه که مان
 شه ره که رانه گرن و تنازلات بو یه کترنه که ن و ،
 ملکه چی خواستی کۆمه لانی میلله ته که مان نه یین
 ،وده ست له گیانی زورداری و هیزبه کاره بنان نه هین ،
 ئیمه وه ک کاریکی تاوان به نه ته وه که مان و له ده ستدانی
 ئهم هه لو مه رجه ره خساوه بو تان ده روانین •

تکاشتان لیده که یین خیرا بکه ن و چاره سه ری شه ری
 پروپا گانده ناشیرینه کانیش هه نگاو یکتان بیت •
 له گه ل ریزماندا •

کۆمه له ی کوردستانی له شاری ئسکستوونه ،
 کورده کانی ئسکستوونه ی به شداری یادی حه وته مین
 سالروژی کاره ساته که ی هه له بجه ۱۸-۳-۱۹۹۵

ئیمه ی خه لکی به شه کانی کوردستانی دابه شکر او
 مالفوراو ، که دانیشتووی ئهم شه ره ی سویدی
 ،پیکه وه لیره دا له کۆری یاد کردنه وه ی حه وته مین
 سالروژی کاره ساته سامناکه که ی هه له بجه ی نه مر دا
 کۆبووینه ته وه • بو جاریکی تریش ده نگ و داوای خو مان
 و هه موو کورده کان و دلسۆزانی سویدی و گه لانی
 تریستان پیراده گه یه نین و داواتان لیده که یین هه رچی
 زووتر کۆتایی به و جه نگه ناره وایه ی نیوان هیزه کان ،
 پارێ و یه کیه تی " به یین ، که هه ره شه له هه موو
 ده سته وه ته کانی رابه رین و خواسته
 پیروزه نه ته وایه تیه کانمان ده کات •

ئیمه پشتیوانی خو مان له هه و لدان و پروژه کانی ئه و ۱۷
 حزب و ۲۲ حزبه کوردستانییه راده گه یه نین که له ۱-۹
 سو ۱۳- ۱- ۹۵ دا بو کۆتایی به شه ره کان بوو بووه
 جیگه ی ره زامه نندی هه ردوو سه روکی هه ردوو لایه نی
 شه ره که و راگه یاندر ا بوو •

کوردستانی عیراق و ئیران و تورکیا و سوریا دوور و
 بیه شن له ساده ترین مافه کانی مروف و
 یاسا جیهانیه کان .

یا ئافره تانی گوندو باژیره جوراو جوره کانی کوردستان
 که له ئسکلستوونه و سوید و ئه و روپادا ده ژین ،
 چاره وه ری نه ین بیوان یان خه لکانی تر دا کوکی له
 مافه کانیا ن زیاتر له خو یان بو بکه ن . خو یان شایسته ی
 ئه وه ن پله و پایه ی زانیاری و خو پیگه یان دنیان له
 کۆمه لکاندا جیگه بکه نه وه .

ژیان و خو شی و خیزانداری و پیشکه وتنی کۆمه ل به
 پله و پایه و زانیاری ئافره ته وه په یوه سه ته .
 پیروز بی روز جه ژنی ئافره تانی جیهانی .

بابی تارا

ریگای چاره‌سەر کردن

هەر کاتیک هه‌ستت به دیاریه‌کانی ئەم نه‌خوشیه کرد له گه‌ل نێزیک‌ترین ناوه‌ندی له‌شاسغی پیه‌ه‌ندی بگره‌ پاش تا‌قی‌کردنه‌وه‌ ته‌گه‌ر مروف هه‌لگری میکرووی نه‌خوشی کلامیدیا بیت به‌خواردنی حه‌بی پنیسلین له‌ ماوه‌ی ۷ تا ۱۰ روژدا نه‌خوشیه‌که‌ چاره‌سەر ده‌بیت. له‌و ماوه‌دا مروف ده‌بیت له‌ پیه‌ه‌ندی جنسی خۆ پیا‌ریزیت.

سرخ‌چیک پیه‌ه‌ست:

هه‌موو خوران، یان هاتنه‌خواره‌وه‌ی شله‌ له‌ ئەندامی جنسی ژنان به‌و مانا‌یه‌ که‌ ئەو که‌سه‌ هه‌لگری نه‌خوشی کلامیدیا بیت. بۆ وینه‌ زۆریه‌ی ئەو ژنانه‌ وای به‌ وه‌ راهاتون که‌ پاش چوونه‌ ئاوده‌س هه‌موو جارێک به‌ سابون خۆ ده‌شوون دو‌جاری ئەو دیاریانه‌ ده‌بن ئەویش له‌ به‌ر ئەوه‌یه‌ که‌ له‌ کانالی ده‌ره‌وه‌ی ئەندامی جنسی ژن دا ژماره‌یک زۆر باکتری هه‌یه‌ که‌ کاربان پارێزگاری له‌ ئەندامی جنسی ژنه‌ له‌ به‌رابه‌ر «قارچ» هه‌ به‌ شو‌ردنی زۆر به‌ سابون ئەو باکتریانه‌ له‌ به‌ین ده‌چن و له‌ ئاکامدا ئەبیتته‌ هوی گه‌شه‌ کردنی «Svamp» له‌ ئەندامی جنسی دا و ئەویش ئەبیتته‌ هوی هاتنه‌خواره‌وه‌ی شله‌ و خوریان. که‌ وابوو شو‌ردنی زۆری کانالی ده‌ره‌وه‌ی ئەندامی جنسی به‌ سابون کارێکی نیه‌.

په‌شیمانیه‌ریوانی: خوتسکاری زانکوی رادیولوژی: یوته‌پوری. سوید

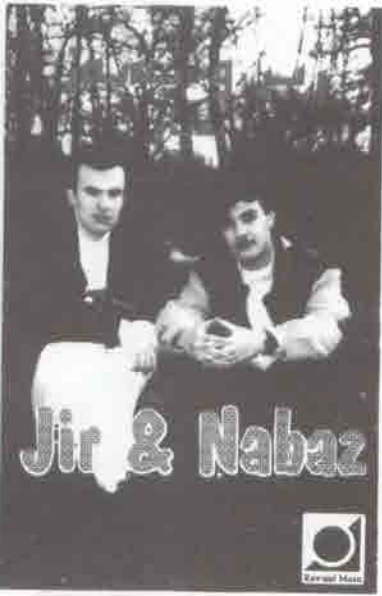
ئەم نه‌خوشیه‌ ته‌گه‌ر خیرا چاره‌سەر نه‌کریت ئەتوانیت زیانیکی زۆر بگه‌یه‌نی هه‌لگری نه‌خوشیه‌که‌ به‌تایبه‌ت ته‌گه‌ر هه‌لگری ئەم نه‌خوشیه‌ ژن بیت. ته‌گه‌ر خیرا پێش به‌ میکرووی کلامیدیا نه‌گیریت ئەبیتته‌ هۆی، هه‌و کردنی کاناله‌کانی هه‌لکه‌دانی ژن و ئەو کانالانه‌ تنگ ده‌بنه‌وه‌ هه‌لکه‌ی ژن ناتوانیت له‌ کاتی پیه‌ه‌ست دا خوی بگه‌یه‌نیتته‌ منالدانی ژن و ئەم کاره‌ ئەبیتته‌ هۆی نه‌زویکی ژن.

دیاریه‌کانی نه‌خوشیه‌که‌

- ۱- هاتنه‌خواره‌وه‌ی شله‌ له‌ ئەندامی جنسی (پیاو و یان ژن) هه‌.
- ۲- ئازار له‌ کاتی پیه‌ه‌ندی جنسی دا.
- ۳- سوتانه‌وه‌و ئازار له‌ کاتی میز کردن دا.
- ۴- ده‌ر هاتنی دوو مه‌لی چووکه‌ له‌ سه‌ر ئەندامی جنسی.
- ۵- خوران له‌ ناویان ده‌ره‌وه‌ی ئەندامی جنسی دا.

ریگای به‌رگری

- ۱- خو‌پاراستن له‌ پیه‌ه‌ندی جنسی له‌ گه‌ل که‌سێک دا که‌ نایناسی
- ۲- که‌لک وه‌رگرتن له‌ کوندوم له‌ کاتی پیه‌ه‌ندی جنسی له‌ گه‌ل ئەو که‌سه‌ی وای نایناسی
- ۳- باشترین و به‌که‌لک‌ترین ریگای به‌رگری ئەوه‌یه‌ که‌ ته‌نیا له‌ گه‌ل هاوژینی خوت پیه‌ه‌ندی جنسی هه‌بیت.

1- Beyan Awaz: Nabaz Horrawe: Piremerd	6.40	 <p>Jir & Nabaz</p> <p>Beyan. JIR & NABAZ. 95</p> <p>Distributor: Renard Music Address: Lybman 21 12745 Stockholm, Sweden. Tel/Fax: 46 (0) 80 836.</p> <p>A</p> <p>1. Beyan 6.40 2. Mix 7.28 3. Cejnil Pirzbe 5.53 4. Ebro Kemas 5.30 5. Hey Puda 7.28 6. Mabo Taban 4.18 7. Kazi Baw 4.45</p> <p>B</p> <p>4. Ebro Kemas 5.30 5. Hey Puda 7.28 6. Mabo Taban 4.18 7. Kazi Baw 4.45</p>
2- Mix: A- Bejin law law Awaz: Nabaz Horrawe: Folklor B- Meylengese Awaz: Folklor Horrawe: Folklor	10.03	
3- Cejnil Pirzbe Awaz: Folklor Horrawe: Folklor	5.53	
4- Ebro Kemas Awaz: Nabaz Horrawe: Dilaw	5.30	
5- Hey Puda Awaz: Folklor Horrawe: Folklor	7.28	
6- Mabo Taban Awaz: Nabaz Horrawe: Dilaw	4.18	
7- Kazi Baw Awaz: Nabaz Horrawe: Dilaw-Bey Nabaz	4.45	

DIVÊ SVÊDÎ Û BÎYANÎ PÊKVE BIJÎN

Perlemana Swêd, keça Kurd Nalin Baksî li ser daxwaza komita svêdî a parasatîna mafê kurdan, di roja 14 adara 1995 de hat Eskilstuna di civîn û kongra komita svêdî de amade bû.

Nalin Baksi liser xebatên xwe ê nav parlamentoy, problemên ciwana, û dijminayetî ya bîyanî yan de axaft. Nalin komkirina bîyanîyan di yek mintiqe de wek xeterî yek mezin anî ziman û ewha got: "Divê ku hemû şîrketên xanîya bên mecburkirin ku xanîyê xwe bi kirê bidin bîyanî yan. Divê kira xanîyan li mintiqên bîyanîyan ji bo kesê swêdî bê kêmkirin da Ku Svêdî barê mintiqên ku bîyanî têdane bikin."

Nalin li ser mesela ziman û kar sekinî û wan gotina anî ziman. "Divê em swêdî baş fêrbibin, divê em tenya xwe bi grubb, komela û partîya xwe we, xwe girênedin. Ji bona ku mirov bikaribe ji xwere karek baş bibîne an jî tiştêkî baş fêr bibe, divê mirov deselatdar be li ser ziman."

Wek tê zanîn Nalin Baksî di nav social demokratandê di

mesela ciwanan û xebatên dijê rasisten de çalake. "Eger ku ziman, qanun û demokrasîyekî mey havbeş hebe, ew

wext tu girîngîya ku em goştê berx dixwin an ji cilê dirêj li xwe dikin tuneye. Di festivala Tensta-de ku mirov dibine hemu millet li vir govendên xwe dileizin û stranên xwe dibêjin mirov gelek kêfxweş dibe. De û bav tiştên herê baş ji bona zarokên xwe dixwazin. Ew dixwazin li cigay ku zarokan wan serkewtubin bijîn, lê gelek zehmete ku ji xwera xanî peyda bikin."

Gelek pirsîyar ji bal gohdarn we ji Nalin Baksi hatin kirin, di bersîva pirsîyarekî de Nalin got: "Ezê tucar li ser kurdan motion ji bo parlamentoy re nenivîsinim û ez naxwazim li vir rawestim rapor bidim ku ez ji bo kurdan çi dikim.

Lê tesîra xebatên min di gelek tiştan de heye. Ez dixwazim alîkarîy wan sîyasetvanên

Firat Nemrud

Wezîrê Oqyanusa

Lawê serok wezîra Turkiyê T. Çiller li Amerika dibistana bilind qedan. Ji bo vê yekê pîr û pîr kêfa diya wî jêra hat û jêre got: "Kurê min tu dizane diya te pîr û pîr dewlemende, mal û milkê me bê hesabe, ji diya xwe çi dixwazî, bixwaze! Tu ji min çi bixwazî, ezê ji bo te wî bi cêh bînim."

Lawê Tansu xanim zêde ne fikirî û got: "Mal û milk ji te nawazim, wek tu dizani ez ji wan têrim. Tu serok wezîrî. min jî bike wezîrê oqyanusa, oqyanus pîr mezinin, tiştên mezin dixwazim!"

Tansu şaş bû, li lawê xwe eceb ma û got: "Kurê min te li Amerika xwend ma tu nizanî li turkiyê okyanos tuneye, ma tişkî ku tunebe wê çawa wezareta wê hebe û ezê çawa te bikim wezîrê wî?"

Bersîva kurê wê amde bû û ji diya xwe re got: "Çima!, ma li Turkiyê mafê mirova hey? ku we wezareta mafê mirova damezrandîye û Azimet Koylioglu jî kiriye wezîrê mafê merova!!!"

Nucevanê Ararat ji Anqerê Kulilk

MESELA KURD BI AŞTÎ HELDIBE

Dr. Golmorad Moradî zanayekî kurde û li Almanîya dijî. Li unuwerista Heidelberg wek Doktor û Filosofê a siyaseta rojhilata navin mamostayî dike. Dr Golmorad ji Kurdistan rojhilat, ji herêma Kermanshah e. Golmorad di dawîya meha 12 da a sala 1994 an hat Swêd û bu mêvanê komela kurd li Eskilstuna. Dr seminarekî bi navê "dîrok û çanda kurdên El-heq" bo kurdên Eskilstuna li dar xist. Herdu rojnamên Eskilstuna çewpêkewtin di gel Dr Golmoradi pêk hînan.

Emê tucar nikaribin welatê xwe bi çek rêzgar bikin, me çendîn car tecruba vê yekê dît. bi taybetî di vê dema dawîde li Yugoslaviya jî diyar bu ku, zor bi kar hînan meselan helnake. Ji bo me, ya herî girîng ewe ku, bi rîyek politik siyasî û aşî bi dinyayê bidin qebulkirin ku piştiwanîya dîktatora nekin. Aborêya Tîrkiye, Iran, Irak mecburê ekonomî ya evrupayê ye. Bê piştiwanîya aborîya Ewropa ev nikarin bijên.

Dr Golmoradi bi kurtî behsa dîroka Kurdistan kir û serhildanên Kurdan anî ziman. Dr sedemê bi sernekewtina van serhildana bi şîweyek zanistî jî bo rojnamenivîsan diyar kir.

Dr. Golmoradî derbarî kurdên dervade ewha got: "Ji 2 milyon zêdetir Kurd li Ewropa, Australien û USA dijîn. Li Almanya nîzikê 500.000 Kurd heye û gelek ji van bune hevweletîyê Alman. Ez bawerim ku imkanê jîyanek

aşî li Kurdistan pêk bê wê gelek kes wegerin. Ezê bixwe vegerim, her çend ku zarokên min nîv almanî ne."

Golmoradî li ser mesela Fanatîzma îslamî jî sekinî û nerazîbuna xwe derbarê metodên ku li Ewropa bikar tînin diyarkir. "Divê em xwe ji curen fenatîzma dîr bixin. Pîranîya me dixwazî jîyanekî bi aşî, di bin prensîbê wek hevîde bijîn, ne wek a ku îro heye. Ez ji gelek metodên ku bo mesela kurd li evropa bi kar tên ne razîme"

Dr Golmoradi "Pêş çen salan kê bawerdikir ku mesela Filistinîya û cûhan wê bi aşî bi helkirin lê îro ev rastîyeke. Divê mesela Kurd jî bi aşî bi helkirin. Ez naxwazim ku xelkê min li otobana bisene û xwe bişewtîne. Ev divê li ber derê hukumeta bin û bi metodên aşî siyasî xwepêşandana pêk bînin û daxwaza mafê xwe bikin. Gotinek kurda heye dibê ku "ji xunê sortir tu tiştê tune," ev 200 sala em şerdikin bê ku em bigêjin tu cigayek. Divê em metodên nu bikar bînin. metodên ceribandî

carekî din neyên ceribandin. Divê em bi xebatên aşî wan (dagirkeran) mecburê runiştina ser masê bikin".

Golmardi derbarey diwaroja ciwanên kurd da waha got "Ev di navbera du kulturên cewaz de dijîn, çand û adetên kurdî û civaka Evrupî. Ji bo ciwanên me gelek dijware ku li gel kultura nu pêk bînin. Pêwîstîya wan bi piştiwanî û alîkarîya mezîna heye, divê em wan fam bikin. Em ji ciwakek feodal hatine û divê em fêrê civaka modern bibin."

Firat Nemrud

xwe dabu dîwarekî ne tekuz û li leşkerê tirk mêze dikir. Heger ew tablo berdewam be û bibe beşek ji jîyana kurd, wê çaxê dîrokê ducar dibe, wê çaxê şîn, gilî û gazin dikare ji kurde re bibe mal. Navnîşana gilî û gazinê jî diyare. Gilî û gazinê karê me nebit!

Ji ber ku gelek caran bi serê me hatîye, Kurd dibêje: Xura mirov bi destê mirov dişkê! Armanc ne xura hin şexs yan jî çend komikên piçûke.

Belê xura bi milyon mirovên kurd e. Xura serxwebûna kurd e. Li hev civîn û yekîtiya van milyon, boxwira xwe bi destê xwe bişkinin.

Li دنیا yek ke mafên komelên bîndest, netewên bîndest û nîrxê mirovan çî li Swêd çî li Kurdistan bin ling dibe, tekoşînek bi qerar bo wan mafên pêwîst karê mebe. Bo em di vê tekoşîna xwe de bi ser bikevin û xelkê tenê nehêlin, regayek heye: Li

Swêd em bi hev re, bi Swêdfîyan re, di nav tevgerên gelî de cih bistînin û xwebat bikin. Da Kurd mafê xwe bistîne, da em nîrxê mirov bi destxînin û destkewtên xwe biparêzin.

Silav li giş keç û xortên delal yê çîya û newalên Kurdistan bi xwina xwe av didin!

Silav li giş keç û xortên delal ku rahiştîne çakuçê kawa ê hesinger bo tarîyê li Kurdistan nehêlin!

Newroza we pîrozbe

NEWROZ HAT PÎROZKIRIN.

Li bajarê Eskilstuna 75.000 kes dijîn. Eskilstuna wek bajarekî industri yê piçuk û kargerî tê naskirin. %17 runiştivanên bajêr bîyanî ne. Jimara kurdan nîxiki 700 kesê ye.

Peyama Komela Kurdistanê li Eskilstuna di şahîya newrozê de:

Guhdarên hêja , Yek ji hunermedê şeva me di kaseta xwe a dawî de

qonaxên berz bi destê xwe xistine. Bi çend reng û warê core corî civakê de, ji berê çalaktir û bihêztir tekoşinê dide, li berxwe dide, xwe organîze dike. Bi hejmarek pir weşanên xwe pêşkeş dike, dest bi televîzyonên xwe kiriye, parlamentoyên xwe li dar dixê. Bi sed hezaran li hev komdibin. Gund û bajarên Kurdistanê (Amed, Lice, Şirnaq; Helebce, Hewlêr, Zaxo, Muhabad, Qamişli, Saqiz) îro cihan wan nasdike û li ser van bajêran lê dike. Raya giştî ya cihanê, nemaze a ewropa hewalbandê Kurd e. Kar û xebata me li Swêd, li Eskilstuna jî wê yekê ji mera dibêje.

Dinya li doza Kurd agadare. Xelkê ewropa agadare bê dagirkerên Kurdistan û nokerên şorêşa Kurd, çilo hewlîdîdî ku giş qirêj û hovîtî -ya mirovayetiê lê bûye şahid- bi zora xwe li Kurdistan bi cih bikin û bi Kurd qebulkirin bidin.

Baas ji başur de hucum dike, Melên Tehran bi navê xwedê, pasdaran dişînin Kurdistanê. 35000 Romî (leşkerên nato ên Tirk) li ser navê demokrasî, bi rîza Cilinton û yê din şivan û zarokên Kurdan dikujin. Gelo wê bikaribin di pisîti û harbûna xwe de biserkevin? Gelo wê bikaribin di lîskên xwe de biserkevin?

Wek her sal komela Kurdistanê îsal jî bi dadana agir û bi pêkhanina şahîyekê, Newroz pîrozkir. ABF û komita Svêdî a parastina mafê kurdan liqê Eskilstuna jî amadekarên şahî ya newrozê bun.

Agirê newrozê di êvara 21 adarê bi beşdarîya 200-250 kesê ve hat dadan. Şeva newrozê roja 8/4/95 de li Parken Zoo çêbû. Zêdetir ji 300 kesê beşdarî kir. Hunermendê Kurd Said Yusuf ji Kurdistanê, Mikael ji Stockholm û grupa komela me a Jîr reng dane şeva me.

Di pîrozkirina newroz de - ku nîşana tekoşîna gelê Kurde - mêvanên me Uno Zeterlund (s), Anders Nykvist (v), Peter Viden (ps) û Maud Ekman (kom. kurd) axaftin, piştîwanîya xwe bo gelê kurd nîşandan û bi tundî li dij êrişê ordîya tirk bo nav başûr Kurdistan rawestîyan. Ji bona avakirina Kurdistanê pere hat komkirin û teslîmê komîta swêdî bû.

wiha dibêje.

"Gelî teyrên li ezmana,
ger hûn çûn Kurdistanê.
Lawkê min şorêşvane,
We ev kaxiz bidanê.
Silav li wî û hevala,
li keç û kurên delala.
Lî wan çiya li wan newala,
ên bi xwînê tèn avdanê."

Hunermend rewşa li Kurdistan baş gotîye. Doza me û van keç û xortan eve: Darê zorê li Kurdistan nemîne! Şorêşa Kurdistanê, tevgera kurd,

Di TV Tirk de manzarek 3kesa nedîti me dit. Pêşmergeyek Kurd çek di dest de xwe qijilandibu, piştâ

RÔHÊ HITLER DIJÎ

Di destpêka maha gulana 1995 anda, dinya 50 salîya serkevîna hêzên dijî nazîstan pîroz kir.

Hitlerîst bûn sedema, bi milyona merov bîn kuştin, bi hezaran bajar wêran bibin. Zulm, nemerovatî û xerabîyên Hitlerstan li dijî merovan pîr û pîr e. Yek ji wan xerabîyan jî, nerîna Hitlerstan di derheqa gelê yahûdî ya deye.

Hitleristan wêne û filimên mişkan çêdikirin û digotin: "Yahûdî min mişkanê divê koka mişkan bîneqelîhandin (qelandin), lewra mişk ji bo merova zerarin. Yahûdî jî, ji bona civaka paqij zerarin, diwê ku wek mişkan koka wan jî bîneqelîhandin.."

Bi vî şewî Hitleristan li humberî gelê Yahûdî ya dest bi propogandek şovenîst û nîjadperestî kirin. Berhemê wê propogandê şewitandina û kuştina zidatir şeş milyon merovên Yahûdî bû

Di wê hefta de, ku dûnya serfketina insanyetê, li himber ne insanyetê (nazîsim) pîroz dikir, yekî Tirk bi nawê Bekir Kulbau endamê partiya Sosyaldemokratên Swêdê û endamê meclîsa beledya Botkyrka, di rapor-tajekî xwe de, bi rojnama Nfi-Information wisa dibêje: "Kurt wek mişkên şeytanin, divê ew bîneqelîhandin... Ku mirovekî bi heskima welatê xwe bibe faşîst erê ez faşêstim! "Em piştîwanîya ordîya tirk dikin, bo vî yeka jî em li Swêd pera ji bo ordîya Tirk didin ser hev" (Nr:19, 11/05/1995- Nfi Information).

Piştî 50 sal di ser mirina Hitler der-

bas buye ev kes çûqas dişibe Hitler! Gelê Kurd jî çiqas dişibe Gelê Yahûdî! Ev şibandin ne hew di peyvêde dimîne di jîyanê de jî mana xwe dide. Ordîya Alman û SS, bi navê heskirina wlatê xwe bi milyona gelê Yahûdî Kuştin û şewitandin. Ordîya Turkiya û MIT ên wan jî, mina SS an, bê hijmar kesên Kurd kuştin, şewitandin û hin jî wan dikujin.

Dewleta Turk bi hemû dezgahên xwe ji bo vî ordîya barbar, dest bi kampanyê yekê bi navê "Haydê dest bide mehmetcika" kirîye. Armanca kampanyê yê komkirina pere ye.

Ji ber ku propoganda ya ji bo wê kampanyê dibû, zêde û zêde nîjadperest û şoven bû, dewleta Alman ji Turkiya xwest ku propoganda vî kampanya yê li Almanya yê rawestîne. Bekir Kulbau jî bo wê ordîya barbar û Fanşîstan MHP per-ran dicivînin serhev û propogandek nîjadperest û şoven li dijî gelê Kurd dîke.

Em dipirsin yekî wisa çawa dikane endamê partiyek demokrat be? Cîyê wî kesî ne dinava Sosyal Demokratade ye, cîyê wî divê nav "nazîstan" da be. Em gazî Kurdên endamê partiya sosyaldemokratî li Swêd û dinava wande Nalin Baksi dikin, li himberî vî kesî bisekînen û bixebitin ku hûn wî kesê şovenîst ji nava partiya xwe bavêjin û bira biçe cêgay ku bixwe heq kirîye

*Firat Nemrud
Resit Burhan*

Kompîyutorarastyî

Japonan kompîyutorek ji bo rastyê çêkirin. Ji bo wê kompîyutura xwe, rê dinya yê bide, gelek serokwezîrên dewletan dawetî paytextê xwe-Tokyo- kirin. Her serokwezîr tiştê ku dixwest dinivîsand û kompîyutorê bersîva wan dida. Wek numûne:

Serokwezîrê Italya yê .....nivîsand: "Ezê rişwetê ji Italya yê rakim." Kompîyutorê kir wizzzzînî û çizzzzînî û nivîsand: "Yekî rişwetê dide û dixwe wê çawa rişwetê ji ortê rake? Ev ne mumkune."

Li diway Italya Serokwezîrê Swêdê Ingvar Carlsson nivîsand: "Ezê békaryê ji Swêdê rakim." Kompîyutorê kir wizzzzînî û çizzzzînî û nivîsand "Tû nikanrî, tu jî, ji vî gotna xwe bawernakî, tu ji dizanî ku nikarî bêkarî yê ji Swêdê rake!"

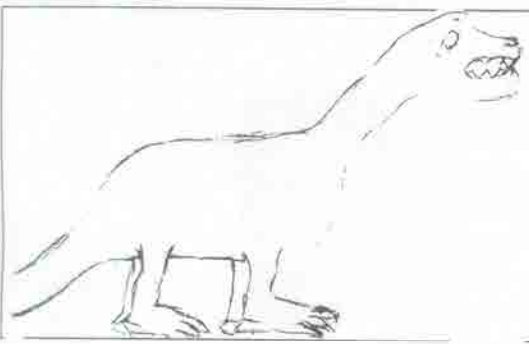
Tansu xanim kezîya xwe ya sor û sosinî rast kir û çû ber kompîyutora Japona û bi wan tilyên xwe ên mîna pênuşê nivîsand: "Li Turkiya me problema Kurd û Kurdistanê tune ye" Kompîyutara reben kir wizzzzzzînî, çizzzzzzînî, pizzzzzzînî, xurrrrrrînî, grrrrrrrînî, bu teqe teqqqqqqqa wî û perçe perçe bû.....

Nucevanê Ararat ji Tokyo yê Ru-ken.

DÎNÛSAR

Ew dînûsare bixwe,
ku birçîbe goşt dixwe.
Neslê wan xilas bu,
ewheywanekî xas bu.
Nema li cihan dijî,
ji ber ku piçûk bu mejî

Welat Tosun

ORDÎYA TIRK JI KURDISTAN DERKEV!

25 ê meha Adarê, li bajarê Eskilstuna, Komela Kurdistan, Arbetar Kommun, Komîta swêdî a parastina mafê Kurdan, li dijê erîşa mezin ya ordiya Turk li Kurdistanê, xwe pêşandanek pêk anîn. Du roj berê vê mitîngê herdû rojnameyên Eskilstuna Folket û Kuriren, bi firehî li ser presskonferansa van sê rêxistinên lê kirin. Ji 200 kesî pirtir mirov li dor daxwaza ORDÎYA TIRK JI KURDISTANÊ DERKEV! kombûn.

Parlamentarê Partiya social demokrat Lars G Linder, di axaftina xwe de wiha got: "Wekher Kesên din helbet mafê kurdan ê ke li welatê xwe bijî

û bibî, heye. Ji ber vê yekê em Socialdemokrat, bi tundî erîşên li hember Kurdan li gişt perçên Kurdistan tawanbar (mehkum) dikin....."

Dîtin me Social Demokratîtan eve; ke mesela Kurd pêwîste bi rîya siyasî çareser bibin. Zordarî ya eskerî tu teng û çelemeyek çareser nake.....

Di pêşûdana xwe a havînê de (semester) neçe Tirkîye!

Bo çareserkirina nakokî a li Kurdistan rîya giftugoh û siyasî bikar bînin! Dev ji karê terorê li hember mafê gelan berdin!"..

Li ser navê Komela Kurdistan li Eskilstuna, Seyidxan Anter bala me kijand ser xalên li jêr: "Waz li rastî û prensîpên demokratîk anîne, çaxa mirov bi çavên hukumeta Tirk li nakokî a li Kurdistan temaşê bike, ku dibê "Em (hukumeta Tirkî) xebatê (mubareze) li dijî Terorîzm dikim..... Mirovê ku dixwaze mafên demokratîk

biparêze, divê xwedî li hebûn û xwe parastina kurd derkeve. Bê çawa li Swed nirxê merov giringe, li Kurdistan ji pêwîste nirxê merov hêt parastin."

Nunerê Partiya Çep, Anders Nykvist jî wiha got: "Dewleta Tirk di vî şerê xwenî neheq de biser nakeve.

Nakokî a li Kurdistan tucarî çareser nabe, heger wek her gelê bindest, mafê kulturî û însanî ê kurd jî, garantî nebe....."

Partî ya Çep çevsandin û şerê dewleta turki yê li Kurdistan mahkum dîke. Divê Devlet a Swed di nav rexistinê Navnetewî de bi xurtî doz bike ke dewleta turki mecbure giftugeh (bihevî runîştine bike).

Divê em bi xurtî piştgirî li hêzên demokratîk li Turkî, li gişt mirovên ke bi xwîna xwe mafên gelan, azadî, demokrasî u wekhevî a sosyal diparîzin, bikin."

Serokê Komîta swêdî a parastina mafê Kurdan liqê Eskilstuna Maud Ekman ke xwedî xebatek hêja bo kurdan, di axaftina xwe de li ser rewşa kurdan rewestîya.

"Ev demek dirêje ku şerê hundirî li Kurdistanê bakur berdewame. Dewleta Tirk ordiya xwe li hember kurdan bikar tîne. 15 miljon Kurd li

Kurdistanê bakur jî mafê mirovayeti bê parin. Rojnamevan, nivîskar, siyasetvan û welatparêzên Kurd bi destê van jan tînan girtin yan jî tînan kuştin....

Li dijê Kurdan şerê qirkirinê didûmîne, rêga nadin ku Kurd bi rêya politik parastina mafê xwe bikin. Partî yên wan tînan qedexa kirin û parlementerê wan dixin zîندان. Gundên Kurdan jî binîva tînan wêrankirin û xelkê kurdan bi darê zorê jî gunde xwe tînan derxistin. bi hezaran Kurd di welatê xwe de bi penaberî û di bin astengî yê dijwar de dijîn....

Dewleta tirk di şerê li hember kurdan de bisernakeve. Mesela Kurd bi rêyên eskerî nayê çareserkirin. çareserkirin eve, divê ku mafê kurdan bê dayîn û rêjî wan re bê vekirin ku bikaribin bi xwebata xwe ya politik rabin.....

Komîta swêdî erîşa dewleta Tirk bo ser kurdistanê başûr mehkum dîke. Divê Tirk bê şert û qeyd derhal axa kurdistanê derkevin.

Em doz li gişt swêdîyan dikin ke di pêşûdana havînê de (semester) neçin Tirkî yê. Ji ber ku perê hûn didin, li çekên li hember Kurdan tînan kar anîn."

Bi dû nivênerên çend rêxiravên din, berpirsiyarê Elefkampanjen, Anders Mansson axaftinek kir: "karê ke Rasîst/Nazîst li Swêd dikin, Dewleta Tirk li Kurdistanê dîke. Em li dijî Rasîstan û dewleta

Tirkî. Em piştgirî li mafê kurd dikin."

seyidxan
Anter

BESÊ KURDÎYA SERÛ

DEWLETA TIRK RÛMATE MAFÊ MIROVAN NAGRE.

Cîgirê wezîrî xaricî Swêd Mats Hellstrom ne razîbuna dewleta Swêdê li dijê ketina eskerên tirk bo nav Kurdistanana başûr dîyar kir. "Êrişê dewleta Tirk bo nav Kurdistanana başûr nîşana ne demokrasi û pêşel kirina mafê mirovayetîye".

Ew cara yekem nîne ku dewleta Tirk bi bi tang û balafirên xwe Kurdistanana başûr dagir dike. Ji sala 1980 virde cara 4 ye ku dewleta Tirk bi sedemên ne rast tecevuzê Kurdistanana başûr dike. Her cend dewleta Tirk dibêje ku, "em teqîba terorista dikin" lê rasti ewe ku dewleta Tirk ji wek dewletên din ên dagirkerên Kurdistan ji rewşa ku li Kurdistanana başûr ji bo Kurdanpêk hatîye ditirse. Ji ber vê yekê jê, ji bona hilweşandina wê rewşa hemû rêyan bo xwe rewê dibîne. Belê dewleta Tirk li gor mirî kefen nadru ew li gora kefenê ku heye li mirîyan digere. Bi vî yekê jî didin dîyarkirin ku evê terorist.

Mats Hellstrom "divê ku mesela Kurd bi şîweyek politik û siyasî bi çareserkerin." Hellstrom bi van gotinan axaftina xwe qedand. "Tenya kesê sivil, penaber û bê parastin ji êrişê Tirkan a bo ser Kurdistanana başûr

zerar dibînin." Wek ku di gotina Hellstrom de ji dîyare Kesên ku ji wî êrişê zerar dibîne ew kesên bê parastin. Ew heremên ku Tirk nuha ketinê, care yekem nîne ku ti wêrankirin. Wek tê zanîn ji 4000 zêdetir gundên

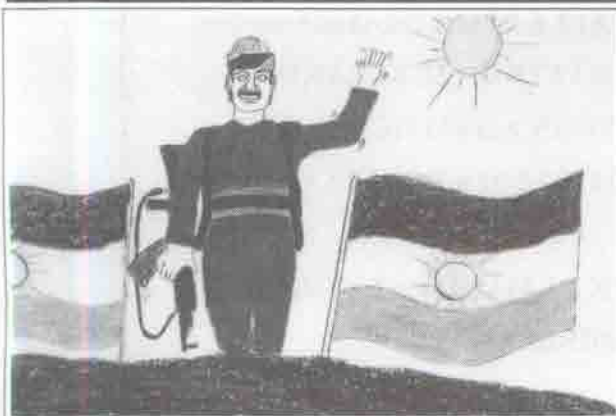
Kurdîstana başûr ji celadên Saddam rizgar kir, xelk carekî din wegerîya heremên xwe û ji nuve dest bi avakirina gundê xwe kirin. Ev care ji ev gundane ji bal leşkerê Tirk ve tî wêrankirin.

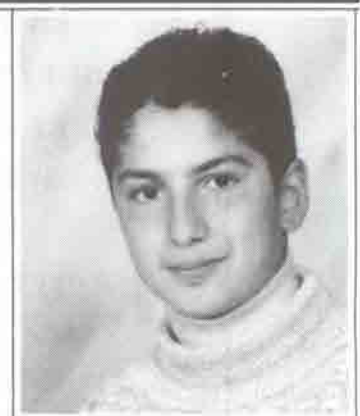
Her waha gelek welatên din ê EU (Yekîtiya Ewropa) derheqê ketina eskerên Tirk bo nav Kurdistanana başûr de, ne razîbuna xwe dîyar kirin. Wezîrên xaricî ê Fransa, Ispanya û Alman ne razîbuna xwe û Yekîtiya Ewropa li Anqerê bo dewleta Tirk dan dîyar kirin. Lê dewleta Yekîtiya Amerika û Rusya bone şirikî vî sucê. Wêrankirin û dagirkirina Çecenistanê ji alî eskerê Rusan û dagirkirina panama ji bal ordîya DYA ji bira tu kesê neçuye. Tawanbar, tawanbar diparêze! Ev tiştêk ne ecebe.

Ji ber sedema operasyonên eskerî ên dewleta Tirk li Kurdistanana başûr dewleta Norwec û Alman firotina silahan û melzemên eskerê bo Turkîye dan sekinandin. Divê ku ev helwista ji bal gelek wîlatên din ve ji bê wergirtin. Divê ku parastina mafê mirovayetî têkeve pêş menfatên aborî.

Firat Nemrud

Jîyan Alkoyun vî wênaye çêkirîye û ji bona govara Ararat şandîye û em vê wêneya li gel wêney Jîyan di govara Ararat de bilav dikin

INVANDRARNÄ

EN KOMMER HIT FÖR ATT FLY FRÄN NÖDEN
EN KOMMER HIT FÖR ATT UNDGÄ DÖDEN
EN KOMMER HIT, AV TERROR TVUNGEN
EN KOMMER HIT FÖR ATT GIFTA SIG MED KUNGEN
DOM ÄR TYSKAR, IRANIER, GREKER OCH TURKAR
MEST ÄR DOM SNÄLLA, ANDRA ÄR SKURKAR
EN DEL ÄR ÄRLIGA, ANDRA SKUMMA
EN DEL ÄR GENIER, ANDRA ÄR DUMMA
MEST ÄR DOM FREDLIGA, ANDRA VILL SLÄSS
MED ANDRA ORD: DOM ÄR SOM OSS!
MED FEL OCH BRISTER, TUFFA OCH MJUKA
FAST INTE LIKA AVUNDSJUKA...
VISSA ÄR FÄRGADE, ANDRA ÄR ARIER
SOM KÖPER SIN BRUNA FÄRG I SOLARIER
VISSA ÄR SVARTA, ANDRA GULA
VISSA ÄR VACKRA, ANDRA FULA
MEN FAST DOM IBLAND AV ANNAN FÄRG É
ÄR DOM PRECIS SOM VI I SVERIGE
OCH NÄR DOM VILL JOBBA HÄR ÄR TACKET
"NI FÄR INTE JOBBA ÄN FÖR FACKET"
EN DEL ÄR BÄTFOLK FRÄN VIETNAM
SOM INTE KAN SJUNGA "WE SHALL OVERCOME"
OCH INTE KAN "RULLA DI RULLA" SOM VI
OCH DOM BLIR SÄLLAN SÄ FULLA SOM VI
EN DEL ÄR MERA JUDAR ÄN VI
EN DEL HAR ANDRA GUDAR ÄN VI
EN DEL SÖKER LUGNET I STÄLLET FÖR BRÄKET
DET ENDA VI SVENSKAR KAN BÄTTRE - ÄR SPRÄKET
DET SÄGS ATT VI STAMMAR FRÄN ADAM OCH EVA
SOM INTE VAR SVENSKAR - MEN JA MÄ DOM LEVA!

(LÄSTES UPPI AV BOSSE PARNEVIK PÄ MANIFESTATIONEN
MOT RASISM I ÄKERSBERGA)

"KURDER ÄR DJÄVLA RÄTTOR SOM MÅSTE RENSAS BORT"

Så säger Bekir Kulbaü, socialdemokratisk kommunpolitiker från Botkyrka, i en intervju med tidningen Norrskensflamman Information. Bekir Kulbaü är turk och kom till Sverige 1970. Nu bor han i Fittja, där han är ordförande i Turkiska föreningen.

Ararat återger några citat ur intervjun eftersom Bekir Kulbaü inte är ensam om sina åsikter, utan han framför dem på uppdrag av den turkiska staten. Han uttrycker i klartext den turkiska statens officiella politik, den politik som tar sig uttryck i militära aktioner mot den kurdiska befolkningen i Turkiet.

Bekir Kulbaü har i Sverige även kommit att bli en förgrundsgestalt för det Turkiska Fascistpartiet, MHP, även kallat "De Grå Vargarna". Förra året genomfördes en ekonomisk insamling till förmån för de turkiska fascisterna som han gick i spetsen för.....

Nu går han i spetsen för den ekonomiska insamlingen till armén, som han 1970 avslutade sin värnplikt i.....

-Man måste rensa bort de djävla idioterna! säger Bekir Kulbaü om kriget mot kurderna.

- Om man är fascist när man älskar sitt land, ja då är jag fascist! Vi stödjer den turkiska armén mot terroristerna genom att samla in pengar i Sverige.

Men är det sant att ni samlade in pengar till den fascistiska organisationen i Turkiet?

- Det finns inget fascistisk organisation i Turkiet! MHP är inget illegalt parti.

Och insamlingen fortsätter till armén?

- Javisst.

Och den militära organisationen?

- Du förstår, man måste rensa bort dom djävla idioterna, kompis..... Vi bara rensar bort skiten, inget annat...

Källa: Nil- INFORMATION Nr:19, 11 maj 1995

HITLERS SJÄL LEVER

Under majmånad 1995 har hela världen firat att det är 50 år sedan 2:a världskriget slutade. Nazisterna orsakade miljontals människors död och många sönderbombade städer. Bland de många brotten mot mänskligheten var förföljelsen av judarna kanske det värsta.

Nazisterna gjorde filmer om rättor som de använde i sin propaganda mot judarna. I filmerna visades hur rättorna är farliga för samhället. Propagandaapparaten sa samtidigt att judarna är som rättor och farliga för ett rent samhälle. Därför måste judarna också rensas bort. På detta sätt förde nazisterna sin nationalistiska propaganda som resulterade i 6 miljoner judars död.

Samtidigt som freden firas i hela världen, säger turken Bekir Kulbaü i en tidningsintervju att "kurderna är djävla rättor, som måste rensas bort". Kulbaü är socialdemokratisk kommunpolitiker i Botkyrka.

Bekir Kulbaü säger också att "om man är fascist när man älskar sitt land, då är jag fascist. Vi stödjer den turkiska armén mot terroristerna". Efter 50 år dyker samma nationalistiska tankar upp igen, bara det att nu gäller det kurder i stället för judar.

Den här jämförelsen är verklighet i Turkiet idag. Under parollen att skapa ett rent samhälle dödades miljontals judar av SS. På samma sätt dödas tusentals kurder av turkiska specialstyrkor idag.

Den turkiska staten har startat en kampanj för att samla pengar under parollen "Ge ditt stöd till militären". Den här kampanjen har pågått i hela Europa, men den har stoppats i Tyskland på grund av det nationalistiska innehållet. I Sverige har man redan samlat in mycket pengar till den här kampanjen, som Bekir Kulbaü säger. Pengarna går till vapen för utrensning av den kurdiska befolkningen.

Vi frågar hur en sådan människa som Bekir Kulbaü kan vara med i ett demokratiskt parti. Egentligen är hans plats hos nazisterna.

Vi uppmanar alla som är medlemmar i socialdemokratiska arbetarpartiet, både kurder och svenskar, att arbeta för att Bekir Kulbaü avstås från alla sina politiska uppdrag och utesluts ur socialdemokratiska arbetarpartiet.

**Firat Nemrud
Rashid Burhan**

OM KONSTEN ATT VILJA INFÖRA ETT FYRKANTIG PLUGG I ETT RUNT HÅL

Vi lever i en värld av nedfrysta ideologier. Mellan å ena sidan, den franska revolutionen (1789-93) och människans ankomst till rymden. Trots den historiska tidens framfart finns det en reducerad antal av "samhälls-tänkare" som har börjat förstå att i nutiden så sker det betydligt mer under knappt tio år än under ett årtusende i foma tider.

Från 1880 fram till dagens datum har kapitalismen lämnat bakom sig: liberalismen, guldmyntfoten, överlevt och utkämpat två världskrig, gått i den inriktade-ekonomin, neo-kapitalismen, utvecklat kärnkraften, cybernetiken, rymdteknologin, överflödsamhället, osv.

Idag, drygt 100 år efter införandet i världslig skala av givna modellen gynnad av industriella revolutionen, har en näve avantgardistiska länder börjat förbereda sig inför en ny samhällsuppbyggnad: Postindustrialismen.

Det vore naturligt att anta att alla dessa underbara förändringar och utvecklingar måste ha avnöt, på ett nedbrytande sätt, alla politiska och filosofiska ideologier. Emellertid en viss flertalet politiska företrädare av det rådande systemet att söka förklara dagens värld genom ideologier från 1800-talet. Som om de svindlande förändringar, av världslig skala under 1900-talet, inte räckte till för att nödvändigtvis förklara sig själva.

För var dag som går så visar sig dessa "samhälls-tänkare" mer och mer bekymrade över det förbryllande samhällets gång, och berövide av teoretiska svar på fenomen som t. ex: den växande globala föroreningen, den nya industriella produktionssystem (cybernetik, robot-teknik och datorisering) effekten av informations-samhället i människors liv och de etiska problem som bioteknologin och massarbetslösheten lägger fram.

Låt mig påminna er om världens tre tekniska revolutioner; Jordbruks revolution år 8000 f.k. Den urbana revolutionen år 4000 f.k, och den Industriella år 1800 e.k. I dess kölvatten, många sekler efter, följer tre ideologiska revolutioner som kan definieras på följande sätt, Kopernisk år

1500 e.k - Jorden är inte universums centrum -; Darwinsk år 1850 e.k - Människan är inte världens centrum -; Freudiansk år 1900 e.k - Förmuften är inte människans centrum Detta visar oss att de teknologiska revolutioner inte överensstämmer tidmässigt med de ideologiska. Vilket ger upphov, obestridligen, till de problem vi just nu står inför. Dessutom så överensstämmer inte heller förändringarna i tid med de som sker i rum. Just det sistnämnda kan vi verifiera genom att se att vissa områden i världen nås före av de tekniska revolutioner medans andra nås långt efter.

Då tid och rum är ur fas framkallas stora möten, fruktbarhet, utbyte och brytningar i den mänskliga historia. På detta sätt bygger den Urbana revolutionen över. Jordbruksrevolutionens kultur: centralisering och exploatering.

Mekaniseringen från den industriella revolutionen över de jordbruks-samhällen skapar Tredje världen: underutveckling och uttömmande av de nationella resurser. Mekaniseringen och automatiseringen från den Urbana revolutionen skapar livsvärde problem: förorening, alla sorters stockningar (bilar, varor osv.) samt politisk och social alienation.

Sanningen är att vi befinner oss i början av en fjärde teknologisk revolution. Och användandet av eskatologiska termer som "Post-industriell" leder oss till "Post-civilisation" vilka uppkommer ur "samhälls-tänkarnas" långsiktiga verk och visar att vi befinner oss medvetna om djupa förändringar. Massarbetslösheten som slår hårt de europeiska länder är ingen tillfällighet, utan ofrånkomliga villkor i steget från ett industriellt samhälle till ett post-industriellt.

Enligt Daniell Bell så kännetecknas det avancerade industriella samhället av tre fundamentala komponenter (1) Ekonomiska, (då denna producerar mer tjänster än varor) (2) Professionell, (slips-jobben ökar - "White Collar"- medans blåstalls-jobben - "Blue Collar" blir allt färre. (3) Teknologisk; Informatiken överkriper mekaniken som källa till makt

av både politisk och ekonomisk karaktär.

Om vi delar ekonomin i tre sektorer: primär, sekundär och tertiär då ser vi att den första tillhör jordbruket. Den andra tillhör den industriella tillverkningen och den tredje tjänstesektorn. Men under 80-talet framstår en ny sektor som inte hade förutsatts av lärda män såsom Bell eller Clark. Jag menar då den kvartära sektorn som behandlar dem mest sofistikerade områden inom forskning; information och framtidsplanering.

Kodifieringen av kunskap i systemer av abstrakta symboler, algoritmer och dataspråk har förändrat företagets organisation mot en större mental imnehåll. Informatikens överlägsenhet över mekaniken medför en viktig förändring i makt balansen. Förr i tiden var det Industrin som la fram ekonomins rättesnöre. Idag så är det cybernetiken som tar maktens trådar och sedan upplöser dessa för att ersättas med mikrovågor så dennes makt intriger verkligen blir osynliga och ouppnåeliga.

Den aktiva befolkningen går från jordbruket till industrin och därifrån till produktionen av tjänster. Men sedan... vart då?

Lösningen som man söker finns åt dessa problem idag kan liknas vid konsten att vilja införa ett fyrkantigt plugg i ett runt hål.

1800-talets arbetsvärden av tillväxt och puritanism är inte längre giltiga. Det intelligenta vore att ställa oss frågan vilka som då är den framväxande nya samhällsvärderingar och enligt vilka parametrar dessa utvecklas. Men för att göra detta måste vi använda oss av det sunnda förmuften, trots att Aristoteles sade en gång

att det sunnda förmuften var det mest sällsynta hos människan.

Julio Flores

UNGDOMARNA ÄR VÅR FRAMTID

Under den senaste tiden läser vi varje måndagsmorgon någonting om ungdomsväldet och det fortsätter hela tiden (det gäller i och för sig en liten grupp eller klick av alla ungdomar). Man känner igen samma mönster, och konstigt nog lär de sig inte så mycket med tiden. Händelserna upprepas gång på gång, och jag undrar verkligen varför man inte har tröttnat på det här. Eller vill man ha det så här i Eskilstuna?

Under en fredags- eller lördagskväll ser man många ungdomar, nyktra och onyktra, som går på stan bara. De säger att vi har ingenstans gå, vi kommer inte in på discon (under 18år). I sådana situationer skapas vissa förutsättningar för bråk, våld och missbruk.

Jag är med i en grupp för mötesplats - ungdomsting som jobbar med att komma med förslag till ett ungdomshus i Eskilstuna. Men det är bara några ungdomar som är med. Varför kommer inte fler? Varför vill inte alla

ungdomar vara med? Vi måste visa intresse och handla istället för att bara klaga eftersom det är en viktig fråga.

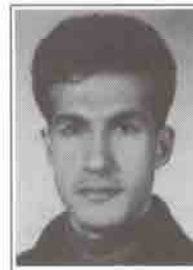
Samtidigt tycker jag att vuxna ska ta mera ansvar för sina barn för att generationsklyftan ska minska och förståelsen ska öka mellan vuxna och ungdomar. Nu vänder jag mig till invandrare och invandrarungdomar. Eftersom jag själv jobbar mest med ungdomar från mellanöstern, så är det extra viktigt för mig som också har kommit hit till Sverige som flykting.

Nu för tiden höjs rösterna från alla håll att ungdomar med invandrabakgrund är överrepresenterade hos polisen. Jag tror att det beror på sociala och psykiska faktorer, inte för att de är invandrare. Men en del av ungdomarna tar tyvärr det negativa från båda kulturena och får lite extra svåra ungdomsproblem, t.ex: identitetsproblem. På en fredagskväll ser man ganska många invandrarungdomar men nästan inga vuxna

invandrare, precis motsatsen till hur vi har det hos oss i våra hemländer som liknar medelhavskulturen. Har vi invandrare inte förmåga att visa att vi bryr oss om våra ungdomar, eller ska vi låta ungdomarna leta själva efter lösningar på problemen?

Vi invandrare ska visa att vi är en del av det svenska samhället och deltar i samhällets viktiga frågor, samtidigt som svenskarna ska öppna sig mera för nya svenskar, eftersom det inte är frågan om ett invandrarproblem utan ett samhällsproblem. En del invandrarungdomar men även svenskar inser inte att det är en tillgång att vara flerspråkig. Men det är ju en resurs att kunna flera språk, att kunna leva på olika sätt, och det är roligt också.

Jag tror att det säkert finns bra och kreativa idéer, men är det inte dags att ta itu med dem nu?

Servet Berzangi

STOPPA NYNAZISMEN

Jag anser att man borde förbjuda nynazismen. Om vi inte tar den på allvar och inte försöker att stoppa den växande nynazismen, kommer vår framtid att se mörk ut. Dessutom kommer det att leda till ett nytt världskrig.

Man ska först och främst tänka på de föreningar där det finns aktiva nazister, som framför sina åsikter och utövar sina aktiviteter hemligt. Det finns till exempel olika företag och skivbolag som skickar olika sorters flygblad till ungdomar t ex i samband med beställning av CD-skivor. Flygbladen har totalt felakti-

ga uppgifter om invandrare. Ett sådant exempel är att de skriver på flygbladen att en invandrar familj får 150.000 kronor/år utan att behö-

va anstränga sig eller jobba. De skickar olika sorters propaganda för att få ungdomarna att känna sig orättvist behandlade och för att de ska få en negativ bild av invandrare. På det sättet kan de få flera medlemmar och då kan de bedriva sina nazistiska aktiviteter bättre.

Till slut anser jag att staten ej ska ge bidrag till dessa föreningar, för att de använder bidraget till fel sorts aktivitet och att de är orsaken till den växande nynazismen. Därför än en gång, **STOPPA NYNAZISMEN!**

Sabir Ghaderi

Ararats redaktion har ställt några frågor till kurdiska ungdomar. Mizgin, Sergol och Yousef svarar här.

Hur är relationen mellan lärare och elever i skolan?

- Jag går i en klass som heter ITK och där finns 18 elever som kommer från olika länder. Vi kommer inte alltid så bra överens med varandra och vi lyssnar inte tillräckligt på lärarna. Då blir lärarna arga, men det tycker jag inte är deras fel.

- Vi andra går i klasser med både svenska och utländska elever. Ibland är relationen enklare mellan läraren och en utländsk elev än mellan svenska och utländska elever. Lärarna har det lättare eftersom de är vana att ta hand om elever och vet hur man ska kunna förstå dem.

- Men det stämmer inte med alla lärare. Vissa av dem vill inte förstå oss, och det är likadant med en del ungdomar också.

- Det finns många lärare som kämpar så mycket för att vi elever ska klara gymnasiet och senare även universitetet. Men det förstår inte alla elever, tyvärr. Jag tycker att vi elever ska hjälpa varandra och lyssna ordentligt på våra lärare.

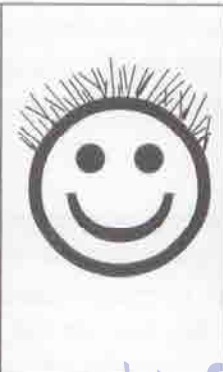
- En anledning till att det kan vara svårt att umgås med sina kompisar är språket, om man inte kan svenska så bra.

- Men allt det här hänger på vad man själv är för person. Om man är en blyg person är det svårare att få kontakt både med lärarna och med

kompisar, men om man inte är blyg så är det lättare.

Hur ser det ut på fritiden?

- Fritiden är kanske det som är svårast för utländska ungdomar. Man vill försöka passa in i någon grupp eller i ett gäng.

- Killarna har det i alla fall mycket lättare än tjejerna. Grabbarna kan gå ut när som helst men vi flickor måste be om lov för att kunna gå ut.

- Om en kille vill börja i ett visst idrottslag t.ex. så är det bara att börja, men för oss tjejer blir det en "rättegång" om vad det är för lag, vilka tider det gäller, vilka som är med o.s.v.

- Det finns andra saker som också är svårare när man är tjej, t.ex. när man ska på någon klassfest, när man ska på klassresa och när man ska sova över hos någon kompis.

- Jag saknar en bra kompis att tillbringa fritiden med, men jag gör många saker ändå. Jag läser böcker på kurdiska, persiska och svenska, jag går på gymnastik och springer, jag tittar på TV och lyssnar på radio.

- Det finns föräldrar som inte gör någon skillnad mellan tjej och kille,

men jag tycker det är okej om det är lite skillnad. Det behövs, faktiskt.

- Om man har det bra på fritiden hänger mycket på hur förståndiga föräldrarna är och hur mycket ungdomarna litat på dem. Kommer man bra överens med varandra är det lättare att få göra det som man vill göra.

- Man ska alltid tala sanning för sina föräldrar, vad det än gäller, för sanningen kommer ändå alltid fram.

Kommer kurdiska ungdomar att söka till universitetet?

- En svårighet är att man kanske inte har råd, en annan att man kanske inte klarar det.

- Språk är det svåraste när det gäller att komma in på universitetet. Med språk menar jag både svenska, engelska och litteraturkunskap.

- Det är också viktigt att man har viljan att klara sig.

- Livserfarenhet har stor betydelse. Har man arbetat en tid och fått ta ansvar är det bra, och man kanske har lättare med språket också.

- En del har kunskaper men inte råd, och andra har råd men inte tillräckliga kunskaper. Men nästan alla lånar pengar för att studera. Därför kan egentligen alla gå på universitetet här i Sverige, om man har tillräckliga kunskaper i svenska.

UNGDOMAR OCH VÅLD

De senaste tiden har ungdomsvåldet ökat ganska mycket. Dagligen läser man om våldet bland ungdomar. Därför har ARARAT ställt fem frågor till en svensk, Anders Månsson, 17 år, studerande, och två kurdiska ungdomar, Serheng Aziz, 24 år, studerande, och Rezan Mustafa, 24 år, arbetare.

Vad tror du är orsaken till att det finns så mycket våld mellan ungdomarna?

A. Fördomar och hat för att en del är på något annat sätt.

S. För mycket sprit, som förstör ungdomarnas hjärna. Då tappar de kontrollen över sina reaktioner. Missförstånd mellan svenskar och invandrare.

R. Föräldrar som slarvar med ansvaret för uppfostran av sina barn och arbetslösheten som leder till att man blir osäker på sig själv.

Tror du själv att ungdomarna påverkas av våldet på TV och video?

A. Nej, jag tror inte det.

S. Inte vid min ålder, tvärtom lär man sig mycket genom att titta på sådana filmer. Men när man är under 15 år är man inte mogen att känna det som är rätt eller fel.

R. Jag tror att man påverkas, särskilt när man är under 18 år.

A. Nej, de är för svaga.

S. Det tror jag inte, men det är politikernas ansvar.

R. Inte alls, politikerna måste lägga korten på bordet. Det går inte att lösa problemen genom att springa ifrån dem.

Vad tror du att man kan göra för att få slut på våldet?

A. Få slut på alla fördomar, få folk att fatta hur meningslöst våldet är.

S. Först och främst utbildning och kunskap. Alla i samhället måste ta ansvar, föräldrarna måste ta ansvar för sina ungar.

Föräldrarna måste sätta gränser och våga fråga vad deras barn gör när de är ute. Utbilda ungdomar som kan utbilda andra ungdomar.

R. Samarbete mellan hemmet och skolan kan vara en bra början. Föräldrarna måste ta sitt ansvar. Ge arbete till arbetslösa ungdomar. Hjälpa dem som har svårt att komma in i samhället. Öppna fritidsgårdar för yngre ungdomar. Massmedia måste ge en mer positiv bild.

Ger skolan en rättvis bild av invandrarernas och flyktingarnas situation?

A. Jag vet inte riktigt.

S. Inte tillräckligt.

R. Det är mycket som saknas. Först och främst kunskaper.

Ge politikerna tillräckligt motverka våldet?

Hej, jag heter Navid Khosrevi. Jag är 12 år gammal och jag är kurd. Jag går i Slagsta-skolan i klass 6B. Jag är född i Kurdistan i en stad som heter MAHABAD. Vi flydde när jag var 2½ år. Jag har nästan alla mina släktingar i Kurdistan. Vi flydde till Sovjet och bodde där 1 år. Sen flyttade vi till Sverige och bodde i en flyktingförläggning. Vi flyttade till Linköping när jag var ca 4 år. Vi bodde där i ungefär 4 år och jag började att spela fotboll i ett lag. Sen flyttade vi till

Eskilstuna och här började jag i 3B. Jag började spela basket i 4:e klass och vårt lag heter Slagsta pojkar 82. Vi tränar

basket 2 gånger i veckan. Jag vill bli en basketspelare som spelar med i NBA. Jag spelar också fotboll men det är inte lika roligt. Jag skulle också vilja bli skådespelare, men jag ska satsa på basket. Förra sommaren 1993 åkte vår familj till Kurdistan och besökte släktingar och kusiner. Vi var i Kurdistan ca 2 veckor och när vi kom hem var ca 2 veckor kvar av sommarlov. Jag önskar att Kurdistan blir ett fritt land. Då skulle jag åka tillbaka varje sommarlov.

än att sälja någon kroppsdel för transplanterat om barnen ska få den sjukvård de behöver.

Det är i Kurdistan som turkiska inrikestrupper för två veckor sedan brände ner sju tolv byar utanför staden Dersim. Det är från irakiska Kurdistan vi minns hurnervgas sprutades över staden Halabja. Det är i turkiska Kurdistan som tiotusentals barn inte kan träffa sina föräldrar för att dessa sitter inspärade i fängelse.

Barn domen rycks ifrån barnen och de blir vuxna för fort. Det är den ständiga olyckan, förtrycket och kriget, som nödgår dem att freda sig; om det så är i Kurdistan eller någon annanstans. Med vilken rätt kan vi fördöma dem när de kastar sten på militären, polisen, inrikestrupperna?

Bakom dessa stenkastande ungar finns en ännu värre verklighet. De brasilianska barnen på soptipporna, de pestdrabbade indierna, den hjälplösa blicken i hungerns Afrika. Avståndet mellan dessa barns verklighet och vår egen kan tyckas så stort att det inte är gripbart. Men det är det, du ser det varje dag. Det står på ditt bord. Sockret och saltet.

Bristen på detta enkla gör att huvuddelen av de fattigaste barnen har ständiga diarréer, torkar ut och förlorar motståndskraften. Desssa barn och deras föräldrar är satta under samma ok som era förfäder och mödrar var en gång. Det är knappt två hundra år sedan medlaldern i Sverige låg strax över 40 år.

Men era förfäder reste sig. Ni är själva vittnesbörd på att de inte var så mänskligt undermåliga och nästintill djuriska såsom överheten i Sverige trodde och predikade. En tro och vanföreställning som sprids än idag, fast nu om människorna i den tredje världen.

Det faktum att 9/10-delar av världens befolkning undandras ett anständigt liv är ingen nödvändighet. Näringsbrist, fattigdom och svält var en nödvändig realitet före faraonernas tid. Det var det också efter fara-

onernas tid. Nu däremot efter den industriella och biotekniska revolutionen är svält ingen naturnödvändighet.

Så var ligger orsaken? Naturligtvis där ansvaret ligger. Det finns i direktionsrum, det finns i styrelser av olika slag, men det finns också i fikabåsen på fabrikerna här i stan. Det finns i denna sal där vi är nu.

Låt oss vara så ärliga som det anstår oss och påminna oss fakta. Få förnekar idag att det bakom katastrofen i Rwanda låg en medveten satsning. Landet överöstes av vapen med berätt mod och hopp om systemskifte. Vapensmedjorna finns här.

Låt oss vara så ärliga att vi erkänner att priset på bananer inte är utan samband med de dödspatruller som avrättar fackliga förkämpar i Latinamerika. Pengarna och därmed makten finns här. Och den som vill kan åka till Bryssel och räkna lobbyister. Han kommer att finna att antalet för en enda stor bilfirma är lika många som samtliga fackliga företrädare där.

Civiliserad politik

Den 9 september 1990 trädde FN:s barnkonvention i kraft. Den säger: barnen har rätt att äta sig mätta, barnen ska skyddas mot vanskötsel, samhället ska erbjuda barnen det bästa det har att ge. Det här sker under en tid när FN inte bara har ökat med 20 nya medlemmar utan också då Förenta Nationerna varit mer enat än förr. Vad har man varit enig om? Kriget i persiska viken, kriget i f d Jugoslavien, Afrika och Haiti.

Varför har vi inte sett samma beslutsamhet visavi barnkonventionen som i de fall jag räknade upp? FN-konventionen om barnen är bindande. Skälet är intel långsökt. FN är vad de enskilda staterna gör det till, som t ex den svenska, den stat i vilken vi själva ingår.

Låt mig vara helt entydig. Låter vi denna tanke vinna anklang, den som ett polisbefäl sa till hammarkulleborna - "Ni måste lita på oss att polisen vet bäst. Vi sa till er att gå hem

och ni lydde inte. Då fick vi använda oss av hundar och hästar. Men det är väl bättre med ett hundbett än ett knivhugg i magen?" (Göteborgs-Posten 27 september 1994) - då kommer Cornelius Vreeswijks barnkör att tystna. Ynglingar kommer än mer att fundera som de gjorde nyligen i Hammarkullen: "Du vet - ett gevär kostar bara tre tusen."

Överlåter vi åt en statlig yrkeskår att lösa samhällskonflikter med våld, hur effektivt det än kan tyckas, så har vi gett dem rätten att omtolka de demokratiska fri- och rättigheterna. Du kan inte, såsom polisen gör här, hävda att det alltid finns något värre, då har du förlorat den mentala spärren som kännetecknar ett civiliserat samhälle, och i synnerhet inte när du har tillgång till vapen. På den vägen förvandlas rättighetertill godtyckliga skyldigheter.

Ingen ska inbilla mig att hammarkulleborna utgjorde något hot mot någon, där de stod obeväpnade inför kravallutrustad polis. Och om rätt ska vara rätt, så skrevs det inte så mycket åt det hållet i tidningarna, fast det förekom.

Det handlar somni förstår inte om polisen utan om oss själva. Skall vi möjliggöra fred åt barnen behöver vi inte gå någonstans. Ju bättre vi försvarar vad den tidigare generationen gett oss, den politiska demokrati-politik är just skötsel av gemensamma angelägenheter - och hävdar att det är folket självt som ska kontrollera demokratin, desto bättre hjälper vi de föräldrar som är i ett sämre utgångsläge, i vilken stat de än befinner sig.

I grundlagen står "All offentlig makt i Sverige utgår från folket". Nåväl, det är vi som är folket.

*Seyitcan Anter
Per-Erik Wentus*

BARNEN OCH FREDEN

Den 24 oktober firas den årliga FN-dagen, detta år under mottot barnen och freden. I Eskilstuna var det kurdiska föreningen som stod för innehållet vid det program som arrangerades av Eskilstuna FN-förening på stadsbiblioteket.

Ungdomarna Asrin Ghobadi, Shina Hosseini, Sinor Hosseini, Rivan Shahab och Diman Sharifi-an dansade kurdiska folkdanser. Diabilder om barnens villkor i Kurdistan visades med kommentarer av Tara Mahmoud och ett tal hölls av Seyitxan Anter. Talet återges här.

Barn skrattar bäst i fred

"Det sjunger några ungar på Karl Johan..." sjunger Cornelius Vreeswijk. Ni vet vilken sång jag menar när jag säger; den med en barnkör som glappar och nästintill klickar av skratt. När vi idag den 24 oktober 1994 på FN-dagen ska tala om barn och fred är det i deras skratt och glädje vi ska ta vår början.

Offentlig vilja

För en tid sedan var det knattedisko i Hammarkullen, en förstad till Göteborg. En stor del av befolkningen där jobbar på Volvos bilfabriker som ligger strax intill. Den är således en vanlig förort. Vill man, kan man kalla den lite mindre vanlig, för den är en mycket invandrartät förort.

Knattediskots glam fick ett tvärt slut den kvällen, fönster krossades, vrålrop överröstade musiken. Det hade dykt upp ovanliga gäster. De kom från städer och småorter i södra, västra och mellersta Sverige. Tonårsynglingar som skrämde livet ur småungarna, vilken tonåring klarar

inte av det? Det här var några, som tycktes se en mening i det. Det var det senaste nytillskottet; de nazistiska fläskskallarna.

Nyheten spred sig snabbt och oroliga föräldrar och anhöriga samlades framför Folkets Hus. De blev flera hundra. Men nu händer det somingen i Hammarkullen föreställt sig. Efter några uppmaningar att skingras kommer en attack. Polisen angriper hammarkulleborna med hästar, hundar

i vår demokratiuppfattning att vi har rätt att fritt röra oss utan att behöva förklara varför. Vi hävdar majoritetsbeslut. Vi tänker oss att de beslut som bärs upp av en majoritet, av ett folkflertal, är de minst skadliga, ja vi säger; de är de bästa. Bättre än om ett fåtal toge beslut för flertalet. Vi hävdar följaktligen mötesfrihet.

När hammarkulleborna samlades till möte på torget var det till självförsvar och av omsorg om sina barn.

Men inte bara det. De hade - och har - rätten till torget. Torget är - trots att det finns tidningar, radio, TV, kommunfullmäktige, riksdag - den plats där folk har rätt att uttrycka sin vilja. Den offentliga viljan, i detta fall hammarkullebornas.

Vems ansvar?

I en värld fylld av motsättningar är det naturligtvis detta som bekymrar oss; hur vi skall åstadkomma gemensamma villkor så att vi ger barnen en bättre chans.

För ingen vill väl att vi skall tvingas till ett Sarajevo, där barnen av

nödtvång fostras till att alla utanför "familjen" är fiender, annan gemenskap försvinner i bakgrunden. Torget ligger öde i Sarajevo. Eller för att tala om villkoren i Kurdistan, som är delat mellan de fyra staterna Irak, Iran, Syrien och Turkiet.

Där lever hundratusentals kurdiska barn i utkanterna av Turkiets stora städer, utsatta för ständiga epidemier. Där tvingas barn prostituera sig. Mödrar ser ingen annan utväg än att lämna ifrån sig sitt nyfödda barn utanför moskén eller på rådhusrapan. Där har föräldrar inget annat val

och batongslag.

Naturligtvis blev människorna i Hammarkullen upprörda, vrede. Dagarna efter var det möten, diskussioner, protester. Det kom kommunfullmäktigeföreträdare, länspolismästare och många fler. Hammarkulleborna fick frågor som svar. Fanns här misstag, oförståelighet, felaktiga beslut? Var det en tragisk händelse, var det ett enstaka fall? Visst, allt detta fanns säkert med. Men det var inte hammarkulleborna som stört friden. Än viktigare - vem har rätten till torget i Hammarkullen?

Vihävdar rörelsefrihet. Det ingår

bergen i Kurdistan är Ararat, 5156 m, Rashko, 4168 m, och Sipan, 3925 m. Kurdistan är rikt på floder. Fyra stora floder i mellanöstern, Aras, Eufrat, Tigris och Zap, har sina källor i de kurdiska bergen. Det finns två stora sjöar, Van och Urmia, i Kurdistan.

Klimat

Kurdistan har ett inlandsklimat med långa heta somrar och korta kalla vintrar. Eftersom stora delar av landet ligger mycket högt över havet faller mycket snö under vintern. De kurdiska höglandsplatåerna har subtropiskt klimat. Klimatet i dalarna och i centrala Kurdistan är till viss del kontinentalt, t o m torrt. Inorr sjunker temperaturen på vintern till -30° eller -35° och ibland t o m lägre. I Kurdistan stiger sommartemperaturen till mellan $+35^{\circ}$ och $+45^{\circ}$.

Industri och jordbruk

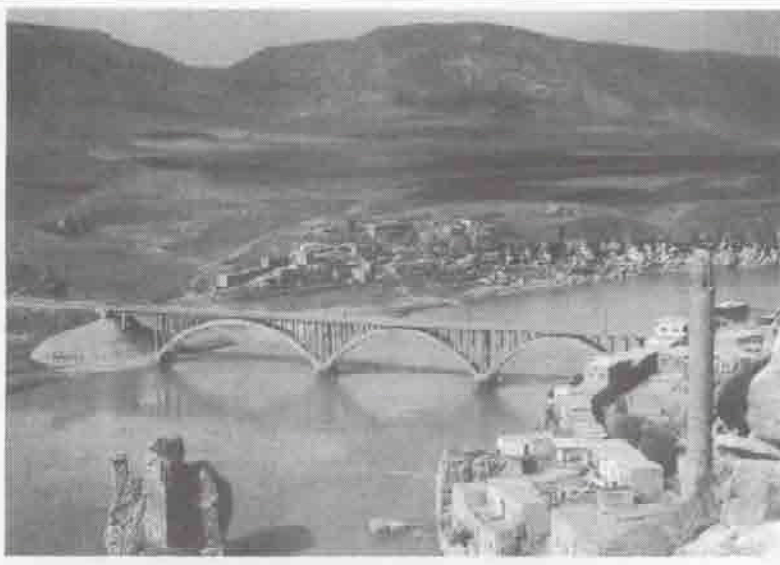
Kurdistans alla delar är mycket underutvecklade när det gäller industri, vägar, elnät, utbildning, sjukvård och sociala förhållanden. Befolkningen har använts som billig arbetskraft i storstadsområdena i respektive land. Arbetslösheten är mycket hög, över 50%. Hantverk har en stor betydelse inom hela befolkningen.

De två stora floderna Eufrat och Tigris med bifloder rinner genom Kurdistan. Slättlandet är därför bördigt. Hälften av befolkningen lever på jordbruk. Man producerar ris, vete, tobak, bomull, frukt, grönsaker m.m. I bergsområdena är djurskötsel viktigast. Får, getter och nötkreatur ger både mjölkprodukter, kött, ull och skinn.

Naturtillgångar

De kurdiska bergen och slätterna är

rika på mineraler och i samtliga delar av Kurdistan finns olja. De största oljekällorna ligger i Kerkuk, Mosul,

Khaneqin i den irakiska delen, i Batman i den turkiska delen, i Karmanshah i den iranska delen och i Derek i den syriska delen. Dessutom finns järnmalm, krom, bly, zink, kol, koppar och silver. Största delen av naturtillgångarna ligger ännu kvar i de orörda bergen. Fortfarande finns 10% av världens oljetillgångar inom det kurdiska området.

Språk

Kurderna talar ett språk som tillhör den indo-iranska grenen av den indoeuropeiska språkfamiljen och kallas kurdiska. Kurdiska språket är släkt med persiska och har ingen likhet med turkiska eller arabiska. I det kurdiska språket finns olika dialekter. De fyra huvuddialekterna är kurmanci, sorani, zazaki och gorani. Kurmanci och zazaki talas av kurder i Turkiet och Syrien, sorani och gorani talas av kurder i Irak och Iran.

Religion

Före islams utbredning bekände sig majoriteten av kurderna till zoroastriismen, men under ett par hundra års krig tvingades de att bli muslimer. Fortfarande finns kurder som inte är muslimer. Efter profeten Mohammeds död splittrades islam i två huvudrikt-

ningar, sunni och shia. Majoriteten av kurderna är sunni-muslimer och de andra är shia-muslimer. Bland kurderna finns också religiösa sekter som aleviter, ehleqq och jesi-diema.

Flykten

De första kurderna i Sverige kom på 1960-talet och utgjorde en del av den turkiska arbetskraftsinvandringen. De kom huvudsakligen från Konya-området i

Anatolien. Efter militärkuppen i Turkiet 1971 började den första strömmen av politiska flyktingar därifrån att anlända till Sverige. Bland dem fanns kurder från det egentliga Kurdistan. I mitten av 70-talet kom för första gången stora grupper av kurder från irakiska Kurdistan, främst som en följd av kurdernas misslyckades upprorsförsök mot den irakiska regimen 1975. Khomeinis angrepp mot kurderna 1979 och kriget mellan Iran och Irak gjorde att kurder från iranska Kurdistan flyddetill Sverige. Under 1980-talet ökade antalet kurdiska flyktingar därifrån.

Sommaren 1984 kom de första kurdiska flyktingarna till Eskilstuna, De var från Kurdistan i Turkiet. Under 1985 kom kurdiska flyktingar från irakiska Kurdistan och under 1986 från iranska Kurdistan till Eskilstuna. I dag finns det ca 600-700 kurder från alla delar av Kurdistan som bor i Eskilstuna.

Firat Nemrud

KURDER OCH KURDISTAN

en kort beskrivning

Kurdistan är ett sammanhängande landområde i mellersta östern med en yta på 500 000 km². Det ligger inom de fyra staterna Turkiet, Irak, Iran, Syrien och mellan floderna Eufrat och Tigris. Befolkningen är ca 30 miljoner kurder. Största delen, ca 15 miljoner, lever i Kurdistan i Turkiet. I Kurdistan i Iran lever 8 miljoner kurder, i Kurdistan i Irak 4 miljoner och i Kurdistan i Syrien 1,5 miljoner. Resten bor i Libanon, Armenien, Azerbadjan, Kirgizistan och Kazakistan. Det kurdiska folket har ingen egen stat, men sedan 1992 finns en federativ republik med ett eget parlament i norra Irak.

Historia

Kurderna anses vara ättlingar till mederna som slog sig ner i Zagros bergstrakter under andra årtusendet före Kristus. Mederna erövrade staden Ninova från assyrierna och grundade där ett starkt kejsardöme år 612 före Kristus. Grunderna för den kurdiska identiteten, språket och kulturen skapades med det mediska riket. Efter den islamiska invasionen 639 e. Kr. och de mongoliska och turkiska invasionerna islamiserades kurderna och förlorade sin självständighet.

Seldtjukturkamas invasion 1071 och mongolernas under Djingis Khan 1231 lade grunden till det ottoman-

ska riket. Under hundratals år blev Kurdistan skådeplatsen för många olika krig. Efter långa hårda strider delades Kurdistan för första gången mellan Persien och det ottomanska riket 1514. Kurderna i de båda delarna av Kurdistan var delvis självständiga. Under 1800 talet ägde många Kurdiska uppror rum i olika delar av Kurdistan. Upproren har fått namn efter sina ledare, t.ex. Abdurahman Pasha Baban (1806 Suleymaniye), Mahmut Pasha Mirekor (1830 Rewanduz), Mir Muhamed (1832 Rewanduz), Bedirxan Bey (1843-46 Cezire), Jesdan Sher (1853

Turkiet, Iran, Irak och Syrien. Kurderna erkänner inte den delningen och därför har många nya uppror ägt rum även under den moderna tiden, t.ex. Ismail Aga Simko (1920-30 Iran), Shejh Mahmud Berzangi (1920-24 Irak), Mela Mustafa Barzani (1934-75 Irak), Kochgiri (1920 Turkiet), Shejh Said (1925 Turkiet), Ihsan Nuri- Ararat (1927-30 Turkiet), Seyid Riza - Dersim (1938-42 Turkiet).

Efter andra värskriget bildades den kurdiska republiken Mahabad i Kurdistan i Iran 1946, men tyvärr existerade den bara 11 månader. Därefter hängdes presidenten och hans ministrar av den iranska regimen på sammatorg där republiken tidigare hade utropats. I dag fortsätter kurderna kampen för sin självständighet i alla fyra delar av Kurdistan.

Geografi

Kurdistans gränser utgörs av Taurusbergen i väster och den iranska högplatån i öster, Araratbergen i

norr och Mesopotamiens slättland i söder. Landområdet domineras av berg och skoglösa högplatåer. Bara 14% av Kurdistans yta är bevuxen med skog. Kurdistan är ett höglänt bergsland, i genomsnitt mellan 1000 och 1500 m över havet. I sydväst finns Zagrosbergen, och de högsta

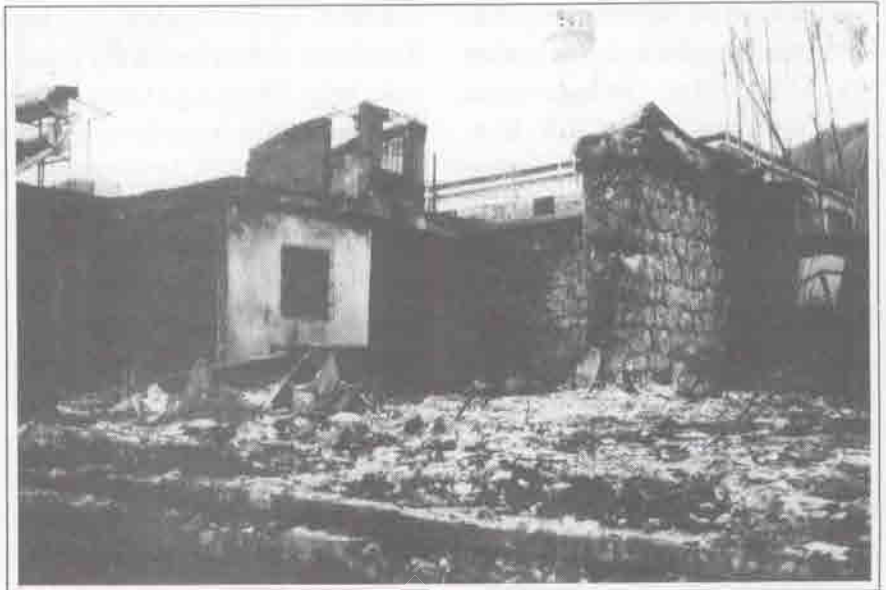
Cezire, Colemerg), Sheik Ubeydullah (1880 Van, Urmiye), Qadi Fetah (1905 Mahabad) Sheik Abdulsalam (1908 Berzan).

Den andra delningen av Kurdistan ägde rum efter första världskriget, då landet delades i fyra delar mellan

ÅK INTE TILL TURKIET PÅ SEMESTER

14 januari 1995 publicerade organisationen för mänskliga rättigheter i Turkiet (IHD) följande siffror över brott mot mänskliga rättigheter under 1994.

Arresteringar	1.209
Personer tagna till polisförvar	14.473
"Försvinnanden" under polisförvar	328
Mord av "okända angripare"	292
Dödsfall i polisförvar/olagliga avrättningar	298
Antal torterade personer	1.000
Våldsdåd mot civila döda	458

skadade	547
Dödsfall i beväpnad strid (sodater och gerillasoldater)	5.000
Förstörda/avfolkade byar	1.500
Anlagda skogsbränder	31
Förbjudna fackföreningar och tidningar	123
Attacker av säkerhetsstyrkor mot organisationer, fackföreningar och förlag	119
Mordbränder	191
Dömd total fängelsestid för journalister, författare och förläggare	537 år
Böter dömda till journalister, författare och förläggare	55 biljoner TL
	233 miljoner TL

Åtalad total fängelsestid för

journalister, författare och

förläggare

1.081 år

Åtalade böter för journalister, författare och förläggare

7 biljoner och 233 miljoner TL

Beslagtagna publikationer 450

Antal fängslade journalister, författare, parlamentsledamöter, fackförenings-medlemmar, konstnärer och förläggare 100

Den turkiska staten talar om kamp mot terrorismen. Men premiärminister Tansu Cillers retorik kan inte dölja att det i grunden handlar om ett krig mot det kurdiska folket, ett systematiskt och brutalt kränkande av kurdernas mänskliga rättigheter.

Den turkiska staten kan inte vinna detta orättfärdiga krig. Konflikten i Turkiet kan aldrig lösas om inte det kurdiska folket, liksom andra förtryckta folk, garanteras sina kulturella och mänskliga rättigheter. En varaktig lösning kräver också demokrati och social rättvisa för alla människor i Turkiet och de andra staterna i området, oavsett om de är kurder, turkar, assyrier, araber, perser eller

något annat. Den nationella chauvinismen har alltid använts av förtryckarna för att splittra folket och försvaga de demokratiska och progressiva krafterna.

Vi underlättar inte den påstådda demokratiseringsprocessen i Turkiet genom att titta åt ett annat håll när turkisk militär eller dess hantlangare avrättar tusentals människor på öppen gata, bränner tusentals byar, åtarlar, fängslar och torterar parlamentsledamöter, journalister, fackföreningsmän och författare. Tvärtom måste vi ge ett kraftfullt stöd till de demokratiska krafterna i Turkiet, alla de människor som med sitt eget liv som

insatskämpar för mänskliga rättigheter, yttrandefrihet, demokrati och social rättvisa.

Vänsterpartiet fördömer den turkiska statens förtryck och krig. Vänsterpartiet kräver att Sverige, som en gång hade ett gott internationellt rykte för sitt försvar av folkens rättigheter, nu agerar kraftfullt i FN, EU, Europarådet, OSSE och andra internationella fora för att tvinga Turkiet till förhandlingsbordet. Omsorg om handelsförbindelser och affärskontrakt får aldrig bli viktigare än demokrati och mänskliga rättigheter

Anders Nykvist (v), tal vid appellmöte 950325 mot Turkiets invasion i Kurdistan i Irak

Till ett folks försvar

forts från sid 1

Hur skall vi annars förstå att turkiska trupper kan ockupera FN-beskyddat område? Det som skulle skydda kurderna.

Flykten

Vi känner vardagen i Sverige. Vad är kurdernas vardag? 3 000 byar och mindre tätorter är i dag förstörda eller öde. Städer som Lice och Shirnak är sönderbombade. Dagens krigshandlingar är inte de första. Miljontals kurder lever i arbetslöshet, fattigdom, undernäring och på flykt. Fråga dig själv; vilken folkkärvisa eller vårdikt skulle glädja dig om du tvingades sjunga den i en stor stads utkantselände eller i landsflykt? Kurderna har fått lämna sina folkvisor och vårdikter. De har fördrivits från den hembygd där sången en gång föddes.

Orättfärdighet

Regeringen i Turkiet försvarar sina krigshandlingar med att terrorism ska krossas. Det är en förevändning. I verkligheten jämför man en politisk organisation med kurderna själva. Så försöker man skaffa sig moralisk och laglig

grund att bedriva det man gör - folkmord i stället för rättvisa mot folk.

Det är en flykt både från verkligheten och från demokratiska principer om man ser konflikten i Kurdistan enbart med den turkiska regeringens ögon; att bekämpa terrorismen.

Människovärde

Den som vill försvara demokratiska rättigheter ska

försvara kurdernas existensrätt och deras rätt till nödvärn. Liksom försvaret av människovärdet är viktigt i ottrygghets Sverige, så är det viktigt även i Kurdistan. Det är inget litterärt trick då sången säger; "Människovärdet fordra vi tillbaka, kämpa för rättvisa, frihet och bröd." För den som är beredd att slåss för människo-

värdet är kriget i Kurdistan ingen utrikesfråga som enbart berör militärer, diplomater och statschefer. Det gäller den vänliga människans människovärde här såväl som i Kurdistan.

Kurdiska föreningens tal vid appellmöte 950325 mot Turkiets invasion i Kurdistan i Irak

MER MILITÄRER ÄR INGEN LÖSNING

Det pågår sedan länge ett inbördeskrig i Turkiet. Den turkiska staten använder sina militära styrkor i förtrycket av den kurdiska befolkningen. 15 miljoner kurder förnekas sina mänskliga rättigheter. Journalister, författare, politiker och andra nyckelpersoner arresteras eller dödas i olika attentat.

Det pågår ett utrottningskrig mot den kurdiska befolkningen som inte tillåts arbeta politiskt för sina rättigheter. Deras partier förbjuds och deras parlamentariker fängslas. Hela byar förstörs och männis-

korna tvingas lämna sina hem och sina möjligheter att försörja sig på jordbruksarbete. Tusentals personer är flyktingar i sitt eget land och lever under svåra förhållanden i städerna.

Men trots allt lyckas regimen inte med att bryta ned kurdernas motstånd. Detta är bakgrunden till den militära offensiv som nu sedan fem dagar pågår mot de befriade kurdiska områdena i norra Irak.

Turkiets premiärminister Tansu Ciller säger att MER MILITÄRER är det enda sättet att lösa det kurdiska

problemet. Därför har nu 35.000 soldater gjort en offensiv in i det område som sedan gulfkriget står under FN:s beskydd. Under förevändningen att man ska utplåna den kurdiska gerillan etablerar sig den turkiska militä-

ren i området. Den gerilla som eventuellt fanns där har haft gott om tid att flytta på sig, och i stället är det civilbefolkningen som lever i gränsområdets byar som drabbas. Tusentals kurdiska flyktingar från den turkiska delen lever också i flyktingläger inom det befriade området i Kurdistan. Dessa fängslas nu och återförställt ett osäkert öde i Turkiet.

Om den turkiska regimen letar efter gerillasoldater ska de leta inom det egna landet. Där har motståndet spritt sig även till de stora städerna. Vid olika demonstrationer den senaste

tiden har 18 personer dödat, många har skadats och arresterats.

Det finns ingen militär lösning på det kurdiska problemet. Enda lösningen är att ge kurderna deras mänskliga rättigheter och tillåta dem att arbeta politiskt.

Svenska kommittén för kurdernas mänskliga rättigheter kräver att Turkiet omedelbart drar tillbaka sina styrkor från den federativa staten Kurdistanens område i norra Irak.

Vi kräver också att Sveriges regering fördömer den turkiska invasionsen.

Vi uppmanar alla svenskar att inte åka till Turkiet på semester, eftersom alla pengar som ni betalar går till vapen mot den kurdiska befolkningen.

Lokalavdelningen av Svenska kommittén för kurdernas mänskliga rättigheter

(Tal vid appellmöte 950325)

Maud Ekman

Kära läsare!

Här kommer nu ett försenat nummer av tidningen Ararat. Tyvärr har vi fått vänta på en del utlovade artiklar, men därför har det också blivit ett mycket innehållsrikt nummer.

Nu kan du ägna en kväll åt att läsa, och vi hoppas att du ska få

en del att tänka på. Kanske vill du själv uttrycka dina tankar om något du läst eller något helt annat. Fatta pennan och skriv till Ararat!

Material till nästa nummer vill vi ha senast 7 juni. Om ni vill att er artikel ska vara illustrerad med foto, så skicka med det också!

Om du är så intresserad att du till

och med skulle vilja jobba med redaktionen, så hör av dig! Vi behöver nya, friska krafter!

Vi hoppas att med alla goda krafters hjälp kunna komma ut med ett nytt nummer snart igen.

TREVLIG SOMMAR

önskar redaktionen till alla sina läsare!

Vart är samhället på väg?

forts från sid 1

är ett sätt att väcka respekt. Är du skinhead är du i alla fall någon och en del av en slags gemenskap.

Det ökade bruket av anabola steroider är också en del i sökandet efter en manlig identitet. Utan en framtids-tro har man ingen anledning att vara rädd om sig, och då är det lätt att ta till droger.

Samtidigt är samhällsutvecklingen mycket materialistisk. Jakten på pengar överskuggar allt, och mänskliga drifter snedvrids och exploateras maximalt i den massmediala vålds- och porrindustrin. Våldsfilmerna blir allt råare och övrig kultur för en alltmer tynande tillvaro. Vinstsyftet tar över och t. o. m. barn tillsyn och åldersvård ska företag kunna tjäna pengar på.

Övertidsuttagen ökar, liksom arbetsbördan för dem som har arbete, och många slits ut i förtid. Denna utveckling påminner om den i USA där stora grupper av människor lever i fattigdom och drogmissbruk, medan andra gömmer sig i sina lyxvillor bakom stängsel, larmanordningar och beväpnade vakter. Man bygger ut de överfulla fängelserna och verkställer allt fler dödsstraff. All tillgänglig forskning visar dock att hårdare straff inte leder till minskad brottslighet.

Vi kan välja en annan väg. Genom att garantera alla människor en skälig levnadsnivå med ett väl utbyggt socialt skydds nät skapar man förutsättningar för en annan och hu-

manare samhällsutveckling. Vi kan inte låta de fria marknadskrafterna styra. Som situationen är idag är det riktigt att vi måste spara av samhällets medel, men det övergripande målet måste vara att verka för ett samhälle för alla, där alla delar på arbeten och tillgångar.

Stödåtgärder till dem som har det besvärligt socialt måste sättas in tidigt. Vi bör reagera snabbare på begångna brott, men det hjälper inte att straffa hårdare när det ofta är vård och behandling som behövs. Redan utsatta barn är extra sårbara för påverkan av t. ex. våldsinslag i filmer. Producenter bör ta ett större ansvar för de många gängervåldsammanförelser som konsumtionen av fiktivt våld kan leda till, och eventuellt måste en debatt föras om hårdare censurregler.

För att bryta den destruktiva utvecklingen måste vi med all kraft arbeta för ett solidariskt och mindre materialistiskt inriktat samhälle. Inkomstskillnaderna måste minska och sextimmarsdagen införas. Genom att dela på de jobb som finns motverkar man utslagning och kriminalitet.

Från vänsterpartiets sida anser vi att det vore önskvärt om man i debatten om ungdomar och våld kunde belysa problemen i ett bredare ekonomiskt och politiskt sammanhang.

*Carin Kuutmann
Charlotte Berglund*

Åk inte till Turkiet

forts från sid 1

de territoriella integriteten och de mänskliga rättigheterna. Förtrycket mot kurderna måste omedelbart upphöra. Kurderna har rätt till autonomt självbestämmande!

Vi socialdemokrater menar att den kurdiska frågan måste lösas med politiska medel. Mer militär löser inga problem.

Det som sker i Kurdistan idag är ingen nationell angelägenhet för Turkiet. Världssamfundet harsjälvklar rätt att agera och reagera mot brott mot folkrätten. Samtidigt protesterar vi också mot de terroråd mot turkiska anläggningar i Europa som genomförts den senaste tiden. Terrorism är precis som militära övergrepp ett brott mot folkrätten.

Vi måste skapa ett folkligt tryck från världen mot de övergrepp som den Turkiska staten - och den kurdiska terrorgruppen PKK - gör sig skyldiga till.

Det svenska initiativet att EU:s utrikesministrar omedelbart reagerar mot Turkiet är ett viktigt steg mot en politisk lösning. Men det räcker inte.

Vi kan som enskilda människor, också reagera. Åk inte till Turkiet på semester!

Dessutom måste internationella fotbollsförbundet tills vidare utesluta Turkiet!

Vårt självklara krav är att mänskliga rättigheter ska respekteras över hela världen.

Låt oss gemensamt uppmana den Turkiska staten och PKK:

Använd diskussion och politiska medel för att lösa konflikten i Kurdistan!

Avbryt terrorism och brotten mot folkrätten!

*Lars G Linder,
riksdagsledamot (s), tal vid
appellmöte 950325 mot Turkiets
invasion i Kurdistan i Irak*

Ansvarig	Postadress	Besöksadress
Firat Nemrud	Kurdiska Föreningen Box:14 595 63014 ESKILSTUNA	Västra Storg. 3 Tel/Fax: 016-13 13 52 Pg: 26 52 90 - 7
Redaktion Firat Nemrud Tara Ibrahim Teusa Bekas		

ARARAT

Utgivare Kurdika föreningen i Eskilstuna

Maj 1995 Nummer: 5

UNGDOMSVÅLDET VART ÄR SAMHÄLLET PÅ VÄG?

Ungdomsvåldet ökar, allt fler begår grova våldsbrott och allt yngre döms till långa fängelsestraf. I debatten förs ibland fram krav om fler poliser och hårdare straff som en lösning på problemen.

Kriminaliteten är ett allvarligt problem och en viktig samhällsfråga, men debatten måste breddas till att handla om vilken typ av samhälle vi vill ha. Som vi ser det finns det två olika utvecklingsvägar.

Fortsätter vi med den nuvarande utvecklingen får vi ett samhälle med ökade klussillnader och allt

större grupper med socialt utslagna. Det "sociala arvet" gäller fortfarande och det är framförallt ungdomar som på olika sätt har haft det svårt under uppväxten som begår brott. Med den höga arbetslösheten, speciellt bland unga människor, skapas ett utanförskap och en brist på solidaritet mot det nuvarande samhällssystemet.

Det finns ingen anledning att ställa upp på samhällets regler när man inte ens kan försörja sig själv genom ärligt arbete. Sökandet efter en egen identitet leder många ungdomar in i sammanhang där våld och aggressivitet

forts sid 2

Åk inte till Turkiet

TILLET FOLKS FÖRSVAR

Den 20 mars gick den turkiska armén in i irakiska Kurdistan. Med 35 000 man vars uppgift det är att "förstöra så mycket som det går för kurderna". Något man sagt helt öppet på TV.

Folkrätt

Här i Sverige är folkrätten en självklarhet. Men i Kurdistan förnekas den kurderna. Den förnekas inte endast av de turkiska myndigheterna utan av dem som säger sig försvara de demokratiska principerna. Det är USA, Storbritannien, Frankrike, Tyskland med.

forts sid 4

ÅK INTE TILL TURKIET PÅ SEMESTER!

Kurderna har en självklar rättigheter att, som alla andra, leva och verka i sitt eget land. Därför protesterar vi socialdemokrater kraftigt mot de övergrepp mot folkrätten som just nu sker i olika delar av Kurdistan.

De militära aktioner som Turkiet genomför i irakiskt territorium är oförenlig med de grundläggande folkrättsliga principerna om respekt för

forts sid 2